

Fond 17 opis 128 delo 481

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΣΣΔ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ
ΡΩΜΗ

Αντίγραφο
ΑΠΟΡΡΗΤΟ. Αντ. № 2
20 Ιουλίου 1948

№455
№ 3011
6.8.48

ΣΤΟΝ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΣΣΔ
ΣΥΝΤΡΟΦΟ ΒΙΣΙΝΣΚΙ Α. Γ.

Σας στέλνω να εξετάσετε τη μετάφραση ενός γράμματος των Ελλήνων πολιτών Χαριζιάνος Πελοπίδας και Θεόδωρος Ντουκάκης, οι οποίοι διέφυγαν από την Ελλάδα για πολιτικούς λόγους και βρίσκονται αυτή τη στιγμή σε ένα ιταλικό στρατόπεδο συγκέντρωσης.

Ζητώ να μου υποδείξετε τι είδους μέτρα να λάβουμε απέναντι σε τέτοιου είδους γράμματα. Έως ότου δε λάβουμε τις υποδείξεις σας δεν θα απαντήσουμε σε αυτά τα δύο γράμματα και σε παρόμοια γράμματα Ελλήνων πολιτών.

Τις υποδείξεις σας θα σας παρακαλούσα να μου τις ανακοινώσετε με τηλεγράφημα.
Εσωκλείεται: Το προαναφερθέν γράμμα σε μια σελίδα.

ΠΡΕΣΒΗΣ ΤΗΣ ΕΣΣΔ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ
Μ. ΚΟΣΤΙΛΕΒ

Αντίγραφο.
Μετάφραση από τα ιταλικά.
12 Ιουλίου 1948.

Στρατόπεδο συγκέντρωσης
Fraschette di Alatri
Ομάδα 1, νούμερο 58.
ΧΑΡΙΖΙΑΝΟΣ ΠΕΛΟΠΙΔΑΣ.

Αγαπητέ κύριε,

Σας παρακαλώ να με εξυπηρετήσετε. Προχθές εδώ κατέφτασε μια ρωσική επιτροπή, την οποία επισκέφτηκα για να ξεκαθαρίσω τη θέση στην οποία βρίσκομαι.

Σύμφωνα με τις πεποιθήσεις μου υπήρξα αντάρτης στην πλευρά του «ΕΛΑΣ» από το 1943 ως το 1945.

Το 1945 διέφυγα από την Ελλάδα και σας ζητώ να με εξυπηρετήσετε, μεταφέροντας με στη χώρα σας, στην οποία θα μπορώ ήσυχα να δουλεύω, καθώς είμαι των ίδιων πεποιθήσεων με σας.

Ελπίζω ότι θα μπορέσετε να κάνετε ότι μπορείτε σχετικά με μένα. Δεν μπορώ να επαναπατριστώ στην Ελλάδα για τους λόγους που εξέθεσα παραπάνω. Είμαι διατεθειμένος να πάω στη χώρα σας σαν στρατιώτης ή εργάτης.

Σας χαιρετώ καρδιακά.

Πάντα πιστός σε σας

(υπογραφή) ΧΑΡΙΖΙΑΝΟΣ ΠΕΛΟΠΙΔΑΣ

Υ.Γ. Έτσι ακριβώς και ο φίλος μου ο Θεόδωρος Ντουκάκης επτά μήνες νωρίτερα εγκατέλειψε την Ελλάδα, καθώς ήταν υπέρ του σοσιαλισμού. Κατά τη διάρκεια δυόμιση ετών υπηρέτησε στο ναυτικό και ζητά από σας αυτό που ζητώ κι εγώ. Το νούμερο του είναι 2209, ομάδα 7.

Σας χαιρετώ καρδιακά.

Πάντα πιστός σε σας

(υπογραφή) ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΝΤΟΥΚΑΚΗΣ

Μετάφραση: (Β. Μπατράεβ)

ΣΤΟΝ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΚΕ ΤΟΥ ΠΚΚ (μπ)
σύντροφο ΜΟΣΕΤΟΒ Β. Β.

Ο υπεύθυνος του τμήματος Βαλκανικών χωρών του Υπουργείου Εξωτερικών της ΕΣΣΔ σ. Κισελέβ έστειλε για εξέταση στην ΚΕ του ΠΚΚ (μπ) ένα γράμμα δύο Ελλήνων πολιτών, οι οποίοι διέφυγαν από την Ελλάδα και βρίσκονται αυτή τη στιγμή σε ένα ιταλικό στρατόπεδο συγκέντρωσης, με το αίτημα να τους επιτραπεί η είσοδος στην ΕΣΣΔ, το οποίο και διαβίβασαν στον πρέσβη της ΕΣΣΔ στην Ιταλία, στον σ. Κοστιλέβ.

Δεν θεωρώ σκόπιμη την ικανοποίηση του αιτήματος των εν λόγω Ελλήνων πολιτών, εκτιμώντας, ότι αυτή τη στιγμή, όταν στην Ελλάδα εξελίσσεται ο αγώνας των ελληνικών δημοκρατικών δυνάμεων ενάντια στους ξένους και τους εθνικούς μοναρχοφασίστες καταπιεστές, όλοι οι πατριώτες της Ελλάδας πρέπει να παλέψουν για την απελευθέρωση της χώρας τους.

Αυτές οι εκτιμήσεις αξίζουν ιδιαίτερης προσοχής, καθώς ο ένας από τους δυο τους διέφυγε από την Ελλάδα μόλις 10 μήνες νωρίτερα, δηλαδή, είτε απλά λιποτάκτησε από τον Εθνικο-δημοκρατικό στρατό, είτε απέφυγε να υπηρετήσει σε αυτόν.

Ζητώ τις υποδείξεις σας.

Αναπληρωτής του υπεύθυνου του τμήματος
Της ΚΕ του ΠΚΚ (μπ) (υπογραφή) (Λεσακόβ)

28 Οκτωβρίου 1948

Αντίγραφο

Στον σύντροφο Στάλιν

Το μέλος του Πολιτικού γραφείου της ΚΕ του ΚΚΕ Β. Μπαρτζιώτας κατέφτασε στην ΕΣΣΔ για ιατρική θεραπεία και παρέδωσε στις 7 Μαΐου αυτού του έτους στην ΚΕ του ΠΚΚ (μπ) ένα γράμμα, στο οποίο η ΚΕ του ΚΚΕ ζητά: να συνδράμουμε στην παράνομη μεταφορά ορισμένων Ελλήνων κομμουνιστών από την Αλβανία και τη Βουλγαρία προς την Ελλάδα, δημιουργώντας για αυτό το σκοπό μια ειδική βάση στη Βουλγαρία. Να παραχωρήσουμε ραδιόφωνα, τυπογραφείο και χαρτί για την τύπωση εφημερίδων για τη μεταφορά τους στην Ελλάδα. Να βοηθήσουμε την ηγεσία του ΚΚΕ στην παραλαβή από την Ελλάδα εφημερίδων και άλλων έντυπων πληροφοριών μέσω Τσεχοσλοβακίας, Ρουμανίας και Βουλγαρίας.

Η ΚΕ του ΚΚΕ θεωρεί, ότι οι Έλληνες κομμουνιστές έχουν τη δυνατότητα για δράση στην περιοχή της Γιουγκοσλαβικής Μακεδονίας και στην ίδια τη Γιουγκοσλαβία και βρίσκουν ότι η δραστηριότητα αυτή είναι εφικτή.

Επίσης, ο Β. Μπαρτζιώτας ανακοίνωσε, ότι ο συν. Ζαχαριάδης του ανέθεσε να μεταφέρει στην ΚΕ του ΠΚΚ (μπ) το αίτημα του για έγκριση της μεταφοράς του στην Ελλάδα με σκοπό την παράνομη δράση.

Η Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων θεωρεί σκόπιμο να ανακοινώσει στον Β. Μπαρτζιώτα, ότι η ΚΕ του ΚΚΕ, σχετικά με ζητήματα, η λύση των οποίων εξαρτάται από τα αδελφά κόμματα της Τσεχοσλοβακίας, της Ρουμανίας, της Βουλγαρίας και της Αλβανίας, πρέπει να απευθυνθεί στα αντίστοιχα κομμουνιστικά και εργατικά κόμματα.

Τη συγκεκριμένη στιγμή θα ήταν προτιμότερο να απέχουμε από την παραχώρηση στην ΚΕ του ΚΚΕ ραδιοφώνων και τυπογραφείου, προορισμένων για αποστολή στη χώρα, καθώς τον τελευταίο καιρό έγιναν σοβαρά λάθη των Ελλήνων κομμουνιστών στη χώρα, σε μερικές περιπτώσεις μεταφέρονταν εκεί άτομα όχι δοκιμασμένα με σκοπό την παράνομη δράση, τα οποία πρόδιδαν στις ανακρίσεις της αστυνομίας τις παράνομες οργανώσεις του ΚΚΕ.

Όσο αφορά την μεταφορά του Ν. Ζαχαριάδη στην Ελλάδα για παράνομη δράση θα μπορούσε να ανακοινωθεί στον Β. Μπαρτζιώτα, ότι αυτό το θέμα, πάνω στο οποίο, σύμφωνα με την ανακοίνωση του Β. Μπαρτζιώτα, το Πολιτικό Γραφείο της ΚΕ του ΚΚΕ εξέφρασε την άποψη του, διαφωνώντας με τον συν. Ζαχαριάδη, θεωρείται διευθετημένο και πως εμείς δεν έχουμε να παρατηρήσουμε κάτι για αυτό το ζήτημα.

Η δραστηριότητα των Ελλήνων συντρόφων στο έδαφος της Γιουγκοσλαβίας δεν θεωρείται σκόπιμη, καθώς θα έδινε αφορμή για νέες προκλήσεις από την πλευρά της φασιστικής κλίκας του Τίτο και δεν θα οδηγούσε στα επιθυμητά πολιτικά αποτελέσματα.

Το γράμμα του Β. Μπαρτζιώτα στην ΚΕ του ΠΚΚ (μπ), το γράμμα του Ν. Ζαχαριάδη στο Πολιτικό Γραφείο της ΚΕ του ΚΚΕ, η απόφαση του Πολιτικού Γραφείου της ΚΕ του ΚΚΕ από τις 17 Απριλίου αυτού του έτους και η απόφαση της ΚΕ του ΠΚΚ (μπ) εσωκλείονται.

Παρακαλώ να τα εξετάσετε.

Ο πρόεδρος της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων

Της ΚΕ του ΠΚΚ (μπ)

(υπογραφή) Β. Γκριγκοριάν

9 Μαΐου 1952

Αντίγραφα έχουν σταλεί

Στους συντρόφους: Μαλεγκόβ

Μόλοτοβ

Μπέρια

Μπουλγκάνιν

Μικογιάν

Καγκανόβιτς

Χρυστσόβ

№ 25-0-Ι064

Fond 575 opis 1 delo 147

Άκρως απόρρητο

Στον συν. Γκριγοριάν Β. Γ.

Σας στέλνω ένα ενημερωτικό σημείωμα για την τρίτη συνεδρίαση του ΚΚΕ. Το σημείωμα συντάχσαν οι συν. Πιρβουλέσκου και Βεζεντιάν (εκπρόσωποι του ΕΡΚ στη συνεδρίαση) και παραδόθηκε σε μας από τον συν. Κισινέβσκι στις 17 Οκτωβρίου αυτού του έτους.

Εσωκλείεται παράρτημα σε 2 σελίδες.

(Ν. Πουχλόβ)

17 Οκτωβρίου 1950

Άκρως απόρρητο
Αντίγραφο

Η τρίτη συνεδρίαση του ΚΚ Ελλάδος διήρκησε τέσσερις μέρες (από τις 10 ως τις 13 Οκτωβρίου αυτού του έτους).

Η ομιλία του συν. Ζαχαριάδη «Δέκα χρόνια αγώνα, μαθήματα, συμπεράσματα, αποστολές» διήρκησε γύρω στη μία ώρα. Παρόλο που ο λόγος ήταν γραπτός, ο συν. Ζαχαριάδης μιλούσε με βάση τις σημειώσεις τους, χωρίς να διαβάξει. Η ομιλία είχε πολεμικό χαρακτήρα ενάντια στον Παρτσαλίδη. Στην ομιλία δεν έγινε ανάλυση των συνθηκών του αγώνα του ΚΚΕ, οι οποίες είναι αποτέλεσμα της νίκης της ΕΣΣΔ και της δημιουργίας των κυβερνήσεων των λαϊκών δημοκρατιών, και έγινε αναφορά μόνο σε γενικές γραμμές. Η ομιλία δεν περιείχε αυτοκριτική. Ο συν. Ζαχαριάδης συνεχώς υπογράμμισε, ότι ειπώθηκαν προσωπικές κατηγορίες εναντίον του και πως αυτός, επιχειρηματολογώντας ενάντια σε αυτές τις κατηγορίες, προκάλεσε την αίσθηση, ότι υπερασπίζεται αποκλειστικά τον εαυτό του και αφήνει τη γραμμή του κόμματος σε δεύτερη μοίρα. Στην ομιλία δόθηκε μεγάλη προσοχή στο ζήτημα του Παρτσαλίδη, του Σάντου και του Μάρκου.

Η ομιλία δεν διαφώτισε εκτενώς την αποστολή του ΚΚΕ υπό το φως των σύγχρονων διεθνών συνθηκών, ιδιαίτερα όσο αφορά το ζήτημα του αγώνα για την ειρήνη. Η ομιλία άγγιξε εμμέσως, όταν λόγος γινόταν για άλλα θέματα, το θέμα της προετοιμασίας της πάλης κατά των ιμπεριαλιστών και της ενδυνάμωσης του ειρηνικού στρατοπέδου υπό την ηγεσία της ΕΣΣΔ. Δεν έγινε ανάλυση της δραστηριότητας του ΚΚΕ, της σημερινής κατάστασης στην Ελλάδα, όπως και της δραστηριότητας των παράνομων και αντιστασιακών ομάδων στην Ελλάδα. Κάνοντας λόγο για τις αιτίες της ήττας, ο συν. Ζαχαριάδης υποστήριξε, ότι η βασική αιτία βρίσκεται στην προδοσία του Τίτο, και όχι στα λάθη που έκανε η ηγεσία του κόμματος, όπως υποστηρίζει ο Παρτσαλίδης.

Ο διάλογος γύρω από την ομιλία του συν. Ζαχαριάδη ουσιαστικά περιορίστηκε στη συζήτηση του ζητήματος του Παρτσαλίδη, του Σάντου, του Μάρκου, του Καραγιώργη, της Χρύσας Χατζιβασιλείου και του Αποστόλου.

Οι ομιλητές του συνεδρίου μόνο εμμέσως άγγιξαν το θέμα της πάλης για την ειρήνη και τον ρόλο του ελληνικού λαού και του κομμουνιστικού κόμματος σε αυτήν.

Στον δημόσιο διάλογο δεν αναλύθηκε η σύγχρονη κατάσταση στην Ελλάδα, δεν συζητήθηκε σοβαρά το θέμα της παράνομης δραστηριότητας στη χώρα. Κατά τη διάρκεια

των δύο πρώτων ημερών της συνεδρίασης πολύ λίγα ειπώθηκαν για το ΠΚΚ (μπ), για τον ηγετικό ρόλο της ΕΣΣΔ και για του συντρόφου Στάλιν στον αγώνα των λαών για την ειρήνη, τη δημοκρατία και τον σοσιαλισμό.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης σε σχέση με το ζήτημα του Παρτσαλίδη αποκαλύφθηκε το εξής.

Από τη μία, ο συν. Ζαχαριάδης στην ομιλία του ονόμασε τον Παρτσαλίδη εχθρό, εθνικιστή, οπορτουνιστή, φραξιονιστή και αντεπαναστάτη, από την άλλη, δήλωσε, ότι γνωρίζει τον Παρτσαλίδη εδώ και 25 χρόνια και τον θεωρεί τίμιο άνθρωπο, και ότι ο Παρτσαλίδης δεν έφτασε ακόμα στον φραξιονισμό, καθώς γύρω του δεν υπήρξε καμία φράξια. Σε προσωπική συζήτηση, ύστερα από την αίτηση πολλών συνέδρων για διαγραφή του Παρτσαλίδη από το κόμμα, ο Ζαχαριάδης είπε, ότι δεν είναι σίγουρος εάν θα μπορέσει να σώσει τον Παρτσαλίδη από τη διαγραφή από το κόμμα.

Κατά τη διάρκεια του δημόσιου διαλόγου έγινε φανερό, ότι η ηγεσία του κόμματος δεν θέλει να διαγράψει τον Παρτσαλίδη από το κόμμα. Κανείς από τα μέλη του Πολιτικού Γραφείου δεν πρότεινε την διαγραφή του Παρτσαλίδη, αντιθέτως, δήλωσαν, ότι ο Παρτσαλίδης είναι άξιος εργάτης του κόμματος, τον οποίο γνωρίζουν σε όλη την Ελλάδα και πως η διαγραφή του μπορεί να είναι ζημιογόνα για το κόμμα. Εντωμεταξύ, στον συμπερασματικό του λόγο ο Ζαχαριάδης δήλωσε, ότι δεν είναι δυνατόν να διαγράψουν τον Παρτσαλίδη γιατί θα αυτοκτονήσει. Τελικά στη συνεδρίαση δεν έγινε σαφές που βρίσκονται οι διαφωνίες του Παρτσαλίδη με την ηγεσία του κόμματος.

Μιλώντας στο δημόσιο διάλογο, ο Παρτσαλίδης δήλωσε ότι αναγνωρίζει τα λάθη του, αλλά δε θεωρεί, ότι τα λάθη αυτά είναι πιο σοβαρά από αυτά του Ζαχαριάδη και δεν καταλαβαίνει για ποιο λόγο το ζήτημα του έχει πάρει τέτοιες διαστάσεις, όταν το θέμα του έχει ήδη συζητηθεί στην ολομέλεια της ΚΕ. Το λάθος του τάχα βρίσκεται στο ότι έκανε δριμύτατη κριτική στον Ζαχαριάδη.

Παρά την εχθρική ατμόσφαιρα κατά του Παρτσαλίδη, την οποία δημιούργησαν οι σύνεδροι, που είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία της αίσθησης ότι οι συμμετέχοντες είναι πραγματικά αγανακτισμένοι και πεπεισμένοι ότι ο Παρτσαλίδης είναι ένοχος απέναντι στο κόμμα, ύστερα από τη σύντομη δεύτερη δήλωση του, οι παραβρισκόμενοι άρχισαν να χειροκροτούν με ενθουσιασμό.

Στον τελικό του λόγο ο συν. Ζαχαριάδης επεσήμανε, ότι η δημόσια συζήτηση έγινε σχεδόν αποκλειστικά γύρω από το ζήτημα του Παρτσαλίδη. Κατηγόρησε τον Παρτσαλίδη ότι απέσπασε την προσοχή της συνεδρίασης από ζητήματα πολύ πιο σημαντικά. Ο συν. Ζαχαριάδης δήλωσε ότι η αποστολή του κόμματος βρίσκεται στην ετοιμότητα της προετοιμασίας των στελεχών του, την ανύψωση του πολιτικού και του θεωρητικού επιπέδου των στελεχών του στο πνεύμα της διδασκαλίας του Μαρξ, του Ένγκελς, του Λένιν, του Στάλιν, την αποστολή του αγώνα κατά της τιτοϊκής συμμορίας. Δήλωσε ότι το ΚΚΕ δεν θα επιτρέψει ο ελληνικός λαός να συρθεί σε έναν πόλεμο ενάντια στις λαϊκές δημοκρατίες και την ΕΣΣΔ. Ο συν. Ζαχαριάδης μίλησε για τον αγώνα για την ειρήνη, για την ΕΣΣΔ, για το ΠΚΚ (μπ) και για τον σύντροφο Στάλιν.

Πάραυτα, στον τελικό του λόγο ο συν. Ζαχαριάδης δεν ανέλυσε την κατάσταση στην Ελλάδα και δεν επισήμανε συγκεκριμένες αποστολές της πάλης των κομμουνιστών στην Ελλάδα.

Πρέπει να τονιστεί, ότι οι συμμετέχοντες της συνεδρίασης επανειλημμένα εξέφραζαν την αγάπη τους για την ΕΣΣΔ, το ΠΚΚ (μπ) και τον σύντροφο Στάλιν. Ειπώθηκαν συνθήματα, τα οποία εξέφραζαν αγάπη και αφοσίωση στην ΕΣΣΔ και στον σύντροφο Στάλιν.

- Κ. Πιρβουλέσκου.

Fond 575 opis' 1 Delo 147

Άκρως απόρρητο

Στον συν. Γκριγκοριάν Β. Γ.

Ο συν. Ζίβκοβ, σε μια συζήτηση που είχαμε στις 14 Οκτωβρίου αυτού του έτους, εξέφρασε τις εντυπώσεις του από την τρίτη συνεδρίαση του ΚΚ Ελλάδας, στην οποία παρευρέθη ως εκπρόσωπος της ΚΕ του ΚΚ Βουλγαρίας.

Ο συν. Ζίβκοβ είπε, ότι κατά τη γνώμη του η συνεδρίαση διεξήχθη δραστήρια, με υψηλό ηθικό και αγωνιστικό πνεύμα και πνεύμα ενότητας μεταξύ των συνέδρων. Ήταν φανερό ότι το κόμμα διαθέτει καλά κομματικά στελέχη, σφυρηλατημένα στον πόλεμο. Ανέφερε πως η συνεδρίαση ενδυνάμωσε το κύρος του συν. Ζαχαριάδη.

Στη συνέχεια ο συν. Ζίβκοβ τόνισε, ότι στην ομιλία του συν. Ζαχαριάδη, όπως και στις υπόλοιπες ομιλίες των συνέδρων στη συνεδρίαση, κατά τη διάρκεια της ανάλυσης της δραστηριότητας του ΚΚΕ κατά την περίοδο 1941-1945, δεν καταδείχθηκαν ενδελεχώς οι αιτίες των σημαντικών πολιτικών λαθών που έγιναν από την τότε ηγεσία του Πολιτικού Γραφείου και της ΚΕ του ΚΚΕ, που βρίσκονταν κάτω από την επιρροή των Άγγλων. Αυτά τα λάθη εκφράστηκαν τότε στις θέσεις της ηγεσίας του κόμματος, που από προλεταριακές πέρασαν σε οπορτουνιστικές. Αντί μιας σοβαρής ανάλυσης αυτών των λαθών, στη συνεδρίαση ξεδιαλύθηκε μόλις η προβοκατόρικη δραστηριότητα του Σάντου.

Ο συν. Ζίβκοβ παρατήρησε, ότι το ζήτημα του αγώνα για την ειρήνη, αν και αναφέρθηκε στη συνεδρίαση, δεν ήταν στο επίκεντρο της προσοχής των εργασιών της συνεδρίασης. Η συνεδρίαση δεν καθόρισε με σαφήνεια και καθαρότητα τον ρόλο του ΚΚΕ στον αγώνα για την ειρήνη και δεν εξέφρασε πρακτικές προτάσεις για αυτό το ζήτημα. Κατά τη συνεδρίαση έγινε φανερή η αδύναμη σύνδεση του αγώνα των Ελλήνων κομμουνιστών με τον αγώνα όλου του δημοκρατικού στρατοπέδου για την ειρήνη. Στη συνέχεια είπε, ότι όπως στις ομιλίες, έτσι και σε όλους τους λόγους των συνέδρων γινόταν μια συχνή αναφορά στην ΕΣΣΔ και το ΠΚΚ (μπ), αλλά κατά τη γνώμη του, δεν έγινε αντιληπτό και αισθητό, ότι το ΠΚΚ (μπ) είναι η καθημερινή καθοδηγητική δύναμη του ελληνικού κομμουνιστικού κόμματος.

Ο συν. Ζίβκοβ είπε, ότι θεωρεί λανθασμένο το γεγονός, ότι, σχετικά με τον Παρτσαλίδη, τα λάθη του οποίου εκτενέστατα αναφέρθηκαν στους λόγους τους οι σύνεδροι, η συνεδρίαση περιορίστηκε μόνο σε δύο σύντομες, τυπικές δηλώσεις από την πλευρά του.

Ν. Πούχλοβ

FOND 82 Opis 2 Delo 1187

Άκρως απόρρητο

Προς Μόλοτοβ Β.Μ.

Ο Γενικός γραμματέας του ΚΚΕ, σύντροφος Σιάντος, ζητάει η αποστολή του ΕΑΜ με επικεφαλής τον σύντροφο Παρτσαλίδη, η οποία αυτή την στιγμή βρίσκεται στη Μόσχα, να επιστρέψει στην Ελλάδα το αργότερο στις 10 Φεβρουαρίου. Για το θέμα αυτό έχω ενημερώσει τον σύντροφο Παρτσαλίδη. Ο σύντροφος Παρτσαλίδης ζήτησε την βοήθειά μου στην αποστολή τους στην Ελλάδα μέσω του Παρισιού, επειδή σύμφωνα με τα λεγόμενα του από'κει σε καθημερινή βάση πετάνε αμερικανικά αεροπλάνα με προορισμό την Αθήνα.

Θεωρώ πως η επιστροφή της Ελληνικής αποστολής μπορεί να πραγματοποιηθεί στις 8 Φεβρουαρίου από την Μόσχα στο Παρίσι με αεροπλάνο της Πολιτικής Αεροπορίας. Ο σύντροφος Παρτσαλίδης συμφωνεί με την πρότασή μας.

Την ίδια στιγμή θεωρώ απαραίτητο να σας αναφέρω ότι ο σύντροφος Παρτσαλίδης εξέφρασε επανειλημμένα την επιθυμία να συναντηθεί, αν αυτό κρίνεται δυνατόν, με τον σύντροφο Στάλιν ή με τον σύντροφο Μόλοτοβ, για να τους ενημερώσει για την κατάσταση στη χώρα και να λάβει συμβουλές για την τακτική του ΚΚΕ και του ΕΑΜ στην παρούσα φάση.

Περιμένω τις οδηγίες σας.

Η ίδια επιστολή αποστέλλεται και στον σύντροφο Μάλενκοβ Γ.Μ.

(υπογραφή)

Λ. Μπαράνοβ

5 Φεβρουαρίου 1946

№25-Β-289

(επάνω στο έγγραφο έχει την υπογραφή του Μόλοτοβ, καθώς και την σημείωση του, όπου αναφέρεται το εξής – «Δυστυχώς δεν είναι εφικτό να γίνει η συνάντηση λόγω φόρτου εργασίας αυτή τη στιγμή»)

FOND 82 Opis 2 Delo 1187

Τμήμα Διεθνών Πληροφοριών ΚΕ ΠΚΚ (μπολσεβίκων)

Απαγορεύεται η αντιγραφή Επιστρέφεται μέσα σε 5 ημέρες Άκρως απόρρητο

ΑΠΟΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ

Από την Βουλγαρία
Μετεβιβασθή «...» 194...
Ελήφθη ΠΙΟ «23» Ιουλίου 1945

Αντίγραφο Νο
Νο1380
Νο

Αποκωδικοποιήθηκε 23 Ιουλίου 1945

Προς Ντιμητρόβ

Ο άνθρωπος, ο οποίος είχε σταλεί στην Ελλάδα για να οργανώσει την επικοινωνία, έχει γυρίσει πίσω. Ο Ζαχαριάδης έχει αρνηθεί την επικοινωνία μέσω ασυρμάτου επειδή είναι επικύνδινο και έκαψε τα ρολά που του είχαν σταλεί. Προτείνει η επικοινωνία να γίνεται μόνον με την βοήθεια ανθρώπων και, εφόσον χρειαστεί, μέσω του ανταποκριτή στην Αθήνα.

Όσον αφορά τον Άγγλο πράκτορα στην ΚΕ, ο Ζαχαριάδης ανέφερε πως ο ίδιος υποπτεύεται για ένα πλήθος λόγων την ύπαρξη της εν λόγω κατασκοπίας, και όμως ο άνθρωπος με το όνομα που είχε αναφερθεί δεν υπάρχει στην ΚΕ. Προφανώς είναι ψευδώνυμο. Ο Ζαχαριάδης αποκλείει την διάσπαση του κόμματος στην παρούσα φάση. Επιφυλλάσεται ότι οι Άγγλοι προετοιμάζουν την δολοφονία του. Για την διοργάνωση της Κομματικής Συνδιάσκεψης τον Σεπτέμβριο μήνα και την διεξαγωγή των επικείμενων εκλογών χρειάζονται 250 χιλιάδες αμερικανικά δολάρια.

Τυπώθηκε
σε «9» αντίτυπα

Προς
1σ. Στάλιν
2σ. Στάλιν
3σ. Μόλοτοβ
4σ. Μπέρια
5σ. Μάλενκοβ
6σ. Ντιμίτροβ
7σ. Πανιούσκιν
8σ. Μπαράνοβ
9 Σ/Σ

Σπριντόνοβ Β.

10

(επάνω στο έγγραφο έχει την υπογραφή του Μόλοτοβ, καθώς και την σημείωση του, όπου αναφέρεται το εξής - «Έχει δοθεί κάποια απάντηση; Πρέπει να δοθούν τα χρήματα»)

FOND 82 Opis 2 Delo 1190

Εκτός σειράς

Σόφια

Προς Ιβανόβ

Παραλάβαμε την αναφορά σας για το ότι ο εκπρόσωπος των Ελλήνων σας μίλησε για τις σκέψεις τους σχετικά με τους δυο τρόπους της περαιτέρω ανάπτυξης του εθνικό-δημοκρατικού κινήματος και της πολιτικής του κομμουνιστικού κόμματος στην Ελλάδα.

Μεταφέρετε άμεσα στους Έλληνες, ότι εμείς τους συμβουλεύουμε να μην ακολουθήσουν τον πρώτο δρόμο, αλλά τον δεύτερο. Αυτό σημαίνει, ότι δεν πρέπει να ακολουθήσουν τον δρόμο της ένοπλης εξέγερσης, αλλά τον δρόμο της ανάπτυξης του μαζικού αγώνα για τον εκδημοκρατισμό σε συνδυασμό με την μαζική αυτοάμυνα, όπως αναφέρεται στο τηλεγράφημα Σας.

Επιβεβαιώστε την παραλαβή.

Αλεκσέγιεβ

Αντίγραφο

Άκρως απόρρητο

Προς το σύντροφο Στάλιν

Γραμματέας της ΚΕ του ΚΚΕ, ο σύντροφος Ζαχαριάδης απευθύνθηκε με επιστολή στην ΚΕ του ΠΚΚ (μπ.), με την οποία ζητάει να επανεξεταστεί το θέμα των κατηγοριών που απαγγέλθηκαν από τον Μάρκο Βαφειάδη κατά του Ζαχαριάδη.

Την επιστολή του ο σύντροφος Ζαχαριάδης την απέστειλε πρόσφατα, με την ολοκλήρωση της Τρίτης Συνδιάσκεψης του ΚΚΕ στο Βουκουρέστι, όπου και συζητήθηκε το θέμα αυτό και οι κατηγορίες κατά του Ζαχαριάδη αναγνωρίστηκαν αβάσιμες. Στην Συνδιάσκεψη αποφασίστηκε να δικαστεί ο Μάρκος Βαφειάδης από το στρατοδικείο. Ο Ζαχαριάδης ζητάει να εξεταστεί η υπόθεση του Μάρκου στην Μόσχα.

Λαμβάνοντας υπόψιν ότι σύμφωνα με την απόφαση της ΚΕ του ΠΚΚ (μπ.) από τις 12 Απριλίου του τρέχοντος έτους ο σύντροφος Ζαχαριάδης έχει ενημερωθεί για το ότι «σαν ηγέτης πρέπει να εκτελεί τα καθήκοντά του στο Ελληνικό κομμουνιστικό κόμμα», καθώς και για το γεγονός ότι στην Τρίτη Συνδιάσκεψη του ΚΚΕ συζητήθηκε και εξαντλήθηκε πλήρως το θέμα αυτό και δεν υπάρχει άλλο υλικό. Η Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων της ΚΕ του ΠΚΚ (μπ.) δεν θεωρεί σκόπιμη την επανεξέταση αυτών των ζητημάτων, καθώς δεν βρίσκει λόγους να εξεταστεί δικαστικά η υπόθεση του Μάρκου Βαφειάδη.

Επίσης, ο σύντροφος Ζαχαριάδης ζήτησε να εξεταστούν στην Μόσχα οι υπόθεσεις του Γραμματέα της ΚΕ του ΚΚΕ Σιάντου, ο οποίος πέθανε το 1947, των διαγραμμένων από το κόμμα Καραγεώργη και Αποστόλου, οι οποίοι βρίσκονται στο Βουκουρέστι και κατηγορούνται για αντικομματικές και αντεπαναστατικές δραστηριότητες.

Η Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων της ΚΕ του ΠΚΚ(μπ.) θεωρεί πως η έρευνα για τις υποθέσεις του Καραγεώργη και του Αποστόλου ξεκίνησε στο Βουκουρέστι και πρέπει να τελειώσει εκεί.

Το σχέδιο ψηφίσματος επισυνάπτεται

Παρακαλώ να εξεταστεί.

Πρόεδρος της επιτροπής εξωτερικών υποθέσεων
της ΚΕ του ΠΚΚ(μπ.)

Β.Γκριγκοριάν

10 Νοεμβρίου 1950

Αντίγραφα έχουν σταλεί προς
τους συντρόφους: Μάλενκοβ

Μόλοτοβ
Μπέρια
Μικογιάν
Καγκάνοβιτς
Μπουλγκάνιν
Χρουστσόβ

№25-C-1903

FOND 82 Opis 2 Delo 1190

Ενημερωτικό σημείωμα

Ο Γραμματέας της ΚΕ του Ρουμάνικου εργατικού κόμματος, σύντροφος Κισινέφσκι, απέστειλε στην ΚΕ του ΠΚΚ (μπ.) πληροφορίες για την συζήτηση του με τον Γραμματέα της ΚΕ του ΚΚΕ σύντροφο Ζαχαριάδη και το μέλλος του Πολιτικού γραφείου της ΚΕ σύντροφο Ιωαννίδη.

Ο σύντροφος Κισινέφσκι ενημέρωσε του Έλληνες συντρόφους για τις αποφάσεις της ΚΕ του Ρουμάνικου Εργατικού Κόμματος, οι οποίες συνδέονται με την ικανοποίηση των αιτημάτων της ηγεσίας του Ελληνικού κομμουνιστικού κόμματος, καθώς και το θέμα των τρόπων επικοινωνίας έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η μυστική δράση της ΚΕ του ΚΚΕ στην Ρουμανία.

Από την πλευρά τους, οι σύντροφοι Ζαχαριάδης και Ιωαννίδης, ενδιαφέρθηκαν για την απόφαση σχετικά με το ζήτημά του Μάρκου, αφού απεύθυναν προς το Ρουμανικό Εργατικό Κόμμα το αίτημά τους για την διερεύνηση της υπόθεσης του. Στην ερώτηση του συντρόφου Κισινέφσκι - αν οι Έλληνες σύντροφοι έχουν απευθύνει το αίτημα τους για το θέμα αυτό προς την ΚΕ του ΠΚΚ (μπ.), ο σύντροφος Ζαχαριάδης απάντησε, ότι η ΚΕ του ΚΚΕ απέθυνε προς την ΚΕ του ΠΚΚ (μπ.) το αίτημα της να διερευνηθεί η υπόθεση του Μάρκου, αλλά οι Μοσχοβίτες σύντροφοι απάντησαν, ότι δεν μπορούν να ασχοληθούν με το θέμα αυτό, δεν μπορούν να διεξάγουν έρευνα για την υπόθεση του Μάρκου. «Εάν είχαμε στρατοδικείο, δήλωσε ο σύντροφος Ζαχαριάδης, θα είχαμε τελειώσει μαζί του. Ο Μάρκος είναι εχθρός, το διαπίστωσε και η συνδιάσκεψη του ΚΚΕ».

Σύμφωνα με την δήλωση του συντρόφου Κισινέφσκι, η ΚΕ του Ρουμανικού Εργατικού Κόμματος θεωρεί ατελέσφορο να ληφθούν μέτρα για την διερεύνηση της υπόθεσης του Μάρκου, αφού δεν συντρέχει κανένας λόγος για σχετική έρευνα. Σύμφωνα με τον Κισινεφσκι, αυτή η γνώμη δεν είχε ειπωθεί στον σύντροφο Ζαχαριάδη.

Ο σύντροφος Κισινεφσκι αναφέρει, ότι η ηγεσία του Ρουμανικού Εργατικού Εόμματος παρείχε στην ΚΕ του ΚΚΕ κάθε δυνατή βοήθεια, καθώς εξασφάλισε ευνοϊκές συνθήκες στους Έλληνες μετανάστες.

Η ΚΕ του Ρουμανικού Εργατικού Κόμματος το έτος 1951, πέρα από τα έξοδα των μεταναστών, διέθεσε στην ΚΕ του ΚΚΕ συνολικά πάνω από εκατό εκατομμύρια λεί. Παρ'όλα αυτά, σημειώνει ο σύντροφος Κισινέφσκι, ο σύντροφος Ζαχαριάδης κατά

τη διάρκεια της συζήτησης δήλωσε ότι οι Ρουμάνοι κρατούν «επιφυλακτική στάση (εφεδρική)» προς την ηγεσία του ΚΚΕ. «Ο ίδιος σας είχα ενημερώσει, είπε ο σύντροφος Ζαχαριάδης, για την συζήτηση στην Μόσχα και τις κατηγορίες του Μάρκου, ότι είμαι πράκτορας και προβοκάτορας». Ο σύντροφος Κισινέφσκι σημειώνει, ότι τα λεγόμενα του Ζαχαριάδη του φάνηκαν περάξενα, επειδή από την πλευρά του δεν έθεσε καμία ερώτηση που θα μπορούσε να προκαλέσει αυτά τα λόγια.

Σύμφωνα με την αναφορά του συντρόφου Κισινέφσκι, ο σύντροφος Ζαχαριάδης ανέφερε ακόμη, ότι η αποτυχία του ηγέτη του παράνομου κομματικού κέντρου στις 20 Δεκεμβρίου στην Αθήνα οφείλεται στο ότι αυτός δεν λειτούργησε συνωμοτικά, αν και του είχαν δοθεί προσωπικώς οδηγίες από τον Ζαχαριάδη.

Οι σύντροφοι Ζαχαριάδης και Ιωαννίδης ενδιαφέρθηκαν για την απόφαση σχετικά με το θέμα της παροχής όπλων, τα οποία απαιτούνται για τον οπλισμό ομάδων ανταρτών που αποστέλλονται στην Ελλάδα. Στην ερώτηση του συντρόφου Κισινέφσκι για τον κίνδυνο της αποστολής στην Ελλάδα ανθρώπων την περίοδο των συλλήψεων, οι Έλληνες σύντροφοι απάντησαν, ότι οι ομάδες αυτές κάνουν προετοιμασία σε ειδικά εκπαιδευτήρια και αποστέλλονται στη χώρα για μόνιμη παραμονή.

Σύμφωνα με τον σύντροφο Κισινέφσκι, οι Έλληνες ζητούσαν με επιμονή την δημιουργία ειδικού στρατοπέδου για ύποπτα στοιχεία που υπάρχουν ανάμεσα στους Έλληνες μετανάστες στη Ρουμανία. Εκτός αυτού, οι Έλληνες σύντροφοι ζήτησαν να τους παρέχουμε τα απαραίτητα μέσα για την υποκλοπή στρατιωτικών πληροφοριών.

Fond 82 opis 2 delo 1186

Από τον σύντροφο Δημητρόβ

Προς τον σύντροφο Μόλοτοβ Β.Μ.

Σας αποστέλλουμε την επισυναπτόμενη αναφορά για το εθνικό-απελευθερωτικό κίνημα στην Ελλάδα, η οποία επεξεργάστηκε στο Τμήμα μας με βάση τα έγγραφα που είχαμε λάβει από την Ελλάδα.

Δεδομένης της δυσχερούς διεθνούς κατάστασης στην Ελλάδα, είναι σχεδόν αδύνατον η Σοβιετική Ένωση να προσφέρει άμεση βοήθεια στο ελληνικό εθνικό-απελευθερωτικό κίνημα που εκπροσωπείται από το ΕΑΜ-

ΕΛΑΣ. Ωστόσο θεωρούμε, ότι είναι αναγκαίο να προσφέρουμε τουλάχιστον ηθική βοήθεια σε αυτό το κίνημα, δημοσιεύοντας στον σοβιετικό τύπο σε κατάλληλη μορφή αληθινά γεγονότα για τον αγώνα του ελληνικού λαού εναντία στην γερμανο-φασιστική κατοχή.

Ζητάμε την καθοδήγησή σας στο θέμα αυτό.

(Γ. Δημητρόβ)

(Λ. Μπαράνοβ)

21 Οκτωβρίου 1944

(επάνω στο έγγραφο έχει την υπογραφή του Μόλοτοβ, την ημερομηνία 27/10, καθώς και την σημείωση του, όπου αναφέρεται το εξής – «είναι απαραίτητο να γίνει χωρίς να έρθουμε σε αντιπαράθεση με τους Άγγλους»)

Fond 82 opis 2 delo 1186

Αντίγραφο

Ενημερωτικό σημείωμα

Στις 10 Μαρτίου πραγματοποιήθηκε η 4^η συνεδρίαση των εκπροσώπων της ΚΕ των αδελφών κομμάτων της Ρουμανίας, της Ουγγαρίας, της Τσεχοσλοβακίας, της Πολωνίας και της Ελλάδας για τον συντονισμό της αποστολής βοήθειας και της αγοράς μηχανοκίνητων οχημάτων. Συμμετέχοντες: από την Πολωνία ο στρατηγός Κομάρ και ο ταγματάρχης Μπορχόβιτς, από την Τσεχοσλοβακία ο σύντροφος Γκεμιντέρ, ο συνταγματάρχης Παλ και ο Γκρέγκορ, από την Ουγγαρία οι σύντροφοι Σεμπές και Φοντόρ, από την Ρουμανία οι σύντροφοι Μιγκιορός και Γιουλιάν, από την Ελλάδα ο σύντροφος Ιωαννίδης, ο συνταγματάρχης Ηλίας Καρράς (Σταύρος) και ο Ρούσσοσ.

Στην ημερήσια διάταξη τέθηκε το ζήτημα της συμμετοχής του κάθε κόμματος στη δημιουργία ενός ενιαίου χρηματικού ταμείου για την αγορά υλικού, το οποίο είναι σε έλλειψη στις λαϊκές δημοκρατίες, από το εξωτερικό.

Σχετικά με το ζήτημα έγιναν οι ακόλουθες δηλώσεις:

- α) Η ΚΕ της Πολωνίας διέθεσε στο ταμείο 2 εκ. δολάρια
- β) Η ΚΕ της Ουγγαρίας διέθεσε για τον ίδιο σκοπό – 500. 000 δολάρια
- γ) Η ΚΕ της Τσεχοσλοβακίας και της Ρουμανίας δήλωσαν ότι δεν μπορούν να διαθέσουν χρήματα

Η ειδική υποεπιτροπή της συνεδρίασης, η οποία εξέταζε το ζήτημα της αγοράς υλικού από το εξωτερικό (δηλαδή από τις καπιταλιστικές χώρες), αφήνοντας κατά μέρος το θέμα της αγοράς οπλισμού και πυρομαχικών, έφτασε στο συμπέρασμα ότι για την αγορά άλλου είδους υλικού απαιτούνται 10 εκατομμύρια δολάρια.

Συνεπώς, λόγω του ανεπαρκούς χρηματικού ποσού που διαθέτουν τα κόμματα (2,5 εκ δολάρια), η συνεδρίαση αποφάσισε να προχωρήσει στην αγορά του ελάχιστου απαραίτητου υλικού, πρωτίστως στην αγορά οχημάτων, υλικού επικοινωνίας, κουβερτών για τα νοσοκομεία και σαπουνιού. Επιπλέον, αποφασίστηκε η αγορά ενός συγκεκριμένου αριθμού ωρολογιακών βομβών. Την αγορά ανέλαβαν η Πολωνία, η Τσεχοσλοβακία και η Ουγγαρία.

Καθώς ήταν αδύνατη η επίλυση του ζητήματος της εύρεσης του απαραίτητου οπλισμού και πυρομαχικών κατά τη συνεδρίαση, οι Έλληνες σύντροφοι πρότειναν να αφήσουν κατά μέρος την εξέταση του. Οι φίλα προσκείμενες δυνάμεις υποσχέθηκαν να βρουν επίσης επιπλέον υλικό για την κάλυψη προηγούμενων αιτημάτων.

Στη συνάντηση συζητήθηκε το θέμα της κατάστασης της οδικής μεταφοράς και η διασφάλιση της μυστικότητας της δράσης αποστολής. Στις συμμετέχουσες χώρες προτάθηκε, πριν την αποστολή του υλικού, αυτό να συσκευάζεται καταλλήλως και με προσοχή, να βελτιστοποιήσουν τα μέσα αποστολής, να γίνεται πιο αυστηρός ο έλεγχος στα σημεία αποστολής και παραλαβής των φορτίων. Για τον σκοπό αυτό, αποφασίστηκε ότι το κάθε κόμμα (Ρουμανία, Ουγγαρία και Τσεχοσλοβακία) θα προσφέρει στους Πολωνούς συντρόφους, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για τις εγκαταστάσεις της συλλογής του υλικού και του σημείου εκκίνησης της αποστολής του φορτίου, από δυο συντρόφους, οι οποίοι θα βοηθήσουν στον έλεγχο παραλαβής και αποστολής.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι το λιμάνι παραλαβής του φορτίου (Ντουράτσο) δε διαθέτει τον κατάλληλο εξοπλισμό, αποφασίστηκε να σταλούν εκεί δυο ειδικοί, ένας Τσεχοσλοβάκος και ένας Πολωνός, ούτως ώστε να επιμεληθούν την κατασκευή δυο φορτοεκφορτωτών γερανών. Οι φορτοεκφορτωτές γερανοί θα κατασκευαστούν από τους Τσεχοσλοβάκους.

Για το ζήτημα του οπλισμού και των πυρομαχικών θα μπορούσαν να δώσουν λύση οι Ρουμάνοι σύντροφοι, διότι πλέον διαθέτουν το απαιτούμενο υλικό που μας χρειάζεται και ίσως θα μπορούσαν να μας το παραχωρήσουν.

Επιπλέον, λόγω της μεγάλης καθυστέρησης στη μεταφορά των μηχανοκίνητων οχημάτων εξαιτίας της μεγάλης απόστασης της τωρινής διαδρομής, η εύρεση μιας νέας (μέσω Ρουμανίας) συντομότερης θαλάσσιας οδού αποτελεί για μας επείγον ζήτημα. Αυτό ισχύει ιδίως για τη μεταφορά καύσιμων, με την οποία προς το παρόν αντιμετωπίζουμε μεγάλες δυσκολίες.

Μετά από πρόταση του συντρόφου Ιωαννίδη, αποφασίστηκε να μην οριστεί νέα συνεδρίαση. Σε περίπτωση που προκύψουν νέα θέματα, τα κόμματα θα πρέπει να συνεννοηθούν μεταξύ τους.

Ελέγχτηκε: (Π. Μάντσα)

7 Απριλίου 1949

Fond 82 opis 2 delo 1186

Άκρως απόρρητο

Ενημερωτικό σημείωμα

Σχετικά με την συνομιλία με τον γραμματέα της ΚΕ του ΚΚΕ
σύντροφο Ιωαννίδη

Στις 5 Απριλίου του τρέχοντος έτους στο Τμήμα της ΚΕ του ΠΚΚ(μπ) έγινε δεκτός ο γραμματέας της ΚΕ του ΚΚΕ ο σύντροφος Ιωαννίδης Γ. Στη συνομιλία παραβρέθηκαν οι σύντροφοι Πονομαρέβ Μ.Ν., Μπαράνοβ Λ.Σ., Μοσετόβ Β.Β. και Μάντσα (Πετρόβ) Π.Ι.

Ο σύντροφος Ιωαννίδης δήλωσε, ότι το πολιτικό γραφείο της ΚΕ και ο συντρ. Ζαχαριάδης του ανέθεσαν να διαλευκάνει τα αίτια της καθυστέρησης της αποστολής των άκρως απαιρητήτων για τον Δημοκρατικό στρατό κανονιών ορεινού τύπου και πυρομαχικών, καθώς επίσης, να αιτηθεί στην ΚΕ του ΠΚΚ(μπ) της συντομότερης δυνατής αποστολής τους. Το αίτημα με τον ακριβή αριθμό των κανονιών και των πυρομαχικών είχε παραδοθεί στον σύντροφο Κουζνετσόβ Φ.Φ. από τον σύντροφο Ζαχαριάδη σε προηγούμενη συνάντησή τους.

Ύστερα, ο σύντροφος Ιωαννίδης έθεσε το ζήτημα της επιτάχυνσης της αποστολής των καυσίμων από την Ρουμανία. Ενημέρωσε, ότι οι ρουμάνοι σύντροφοι πέρσι το Δεκέμβρη, μετά από αίτημα της ΚΕ του ΚΚΕ, διέθεσαν για τον Δημοκρατικό στρατό 3 χιλιάδες τόνους καυσίμων, τόσο, όσο είχε ζητηθεί δηλαδή. Για να μεταφέρουν τα καύσιμα στην Αλβανία, χρειάστηκε αρχικά να τα στείλουν στην Πολωνία. Παρόλα αυτά, μέσω αυτής της οδού 1.200 τόνοι καυσίμων δεν έχουν φτάσει μέχρι στιγμής στον προορισμό τους. Ο σύντροφος Ιωαννίδης δήλωσε, ότι το ζήτημα της μεταφοράς των καυσίμων από την Ρουμανία απευθείας στην Αλβανία παλιότερα είχε τεθεί στον συνταγματάρχη Σοκολόβ, αλλά η επίλυση του ζητήματος καθυστερεί. Λόγω της έλλειψης καυσίμων ένα μέρος των μηχανοκίνητων οχημάτων βρίσκεται εκτός λειτουργίας, και αυτό έχει ως συνέπεια ο στρατός να αντιμετωπίζει δυσκολίες με την τροφοδοσία πυρομαχικών και τροφίμων.

Ο σύντροφος Ιωαννίδης ζήτησε, επίσης, επιπλέον οχήματα για τις ανάγκες του στρατού. Ενημέρωσε, ότι τα οχήματα που είχαν λάβει από την Ουγγαρία, την Τσεχοσλοβακία και την Πολωνία δεν επαρκούν για την καθημερινή μεταφορά φορτίου που αγγίζει ως και τους 300 τόνους. Για να

καλυφθούν οι ανάγκες τους χρειάζονται οχήματα με δυναμική τουλάχιστον 1.200 τόνων. Ουσιαστικά η δυναμική των υπαρχόντων οχημάτων δεν αγγίζει ούτε τους 700 τόνους. Ο σύντροφος Ιωαννίδης δήλωσε, ότι πέρσι είχαν ζητήσει 50 οχήματα από τη Σοβιετική Ένωση, αλλά το αίτημα τους δεν καλύφθηκε πλήρως. Προτίθενται να αγοράσουν τα υπόλοιπα αυτοκίνητα από χώρες των λαϊκών δημοκρατιών και από άλλες χώρες με συνάλλαγμα. Ο σύντροφος Ιωαννίδης εξέφρασε την ελπίδα, ότι η ΕΣΣΔ θα συμβάλλει στην επίλυση του θέματος της αγοράς των αυτοκινήτων. Επιπλέον, ο σύντροφος Ιωαννίδης τόνισε, ότι λόγω της έλλειψης οδηγών χρειάζονται οχήματα με μεγαλύτερης δυναμικής.

Αμέσως μετά ο σύντροφος Ιωαννίδης δήλωσε, ότι είναι ικανοποιημένοι από την βοήθεια που προσφέρουν οι λαϊκές δημοκρατίες. Πάρα ταύτα, ο σύντροφος Ιωαννίδης επισήμανε, ότι η μεταφορά του υλικού από τις χώρες των Λαϊκών Δημοκρατιών προς την Αλβανία μέσω Πολωνίας αντιμετωπίζει ιδιαίτερες δυσκολίες. Κατά τη γνώμη του, η μεταφορά μέσω Ρουμανίας θα διευκόλυνε την όλη διαδικασία. Ο σύντροφος Ιωαννίδης δήλωσε, ότι πέρσι τον Δεκέμβρη είχε θέσει αυτό το ζήτημα στους Ρουμάνους συντρόφους, οι οποίοι απάντησαν, ότι σε αυτό το ζήτημα είναι απαραίτητη η γνώμη της Σοβιετικής Ένωσης.

Στο ερώτημα, για το ποια μέτρα λαμβάνονται για να παραμείνει απόρρητη η οργάνωση της αποστολής υλικού για τις ανάγκες του Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδος, ο σύντροφος Ιωαννίδης επιβεβαίωσε, ότι θα λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την εύρεση έμπιστων ατόμων, που σχετίζονται με τη μεταφορά του φορτίου. Επίσης, ο σύντροφος Ιωαννίδης δήλωσε, ότι εφόσον το φορτίο μεταφέρεται μέσω Πολωνίας και διασχίζει πολλά λιμάνια σε διάφορες χώρες, παρά τα υψηλά μέτρα ασφαλείας που λαμβάνονται, είναι δύσκολο να εξασφαλιστεί η απόλυτη μυστικότητα. Με βάση τα παραπάνω, υπογράμμισε για άλλη μια φορά την ανάγκη αλλαγής δρομολόγιου της μεταφοράς του υλικού.

Στον σύντροφο Ιωαννίδη ειπώθηκε, ότι όλα τα ζητήματα, στα οποία αναφέρθηκε κατά τη διάρκεια της συνομιλίας, θα προωθηθούν στις αρμόδιες αρχές και ενδεχομένως να λάβει απαντήσεις πριν την αναχώρηση του από την Μόσχα.

Πονομαρέβ

11 Απριλίου 1949

Fond 82 opis 2 delo 1186

Οδηγίες του συντρόφου Γκρομικό από τις 29 Απριλίου για το θέμα της σταθεροποίησης της κατάστασης στην Ελλάδα

(για τη συνάντηση με τον Μακνίλ και Ράσκ)

1. Στην περίπτωση που η αγγλική και η αμερικανική κυβέρνηση προτείνουν στην Σοβιετική Ένωση να συμμετέχει σε ενέργειες τερματισμού του Εμφυλίου πολέμου και στην διευθέτηση της κατάστασης στην Ελλάδα, τότε η Σοβιετική Ένωση δε θα αρνηθεί.
2. Σύμφωνα με τη γνώμη της Μόσχας, οι δυο αντιμαχόμενες πλευρές, ύστερα από την παράκληση των αντιπροσώπων των ξένων κρατών, πρέπει να σταματήσουν τις εχθροπραξίες και να κηρύξουν γενική αμνηστία.
3. Η Μόσχα θεωρεί σκόπιμο να οριστούν κοινοβουλευτικές εκλογές.
4. Στην ανώτατη επιτροπή για την διεξαγωγή εκλογών στην Ελλάδα θα πρέπει να ενταχθούν εκπρόσωποι των ελληνικών δημοκρατικών κύκλων, οι οποίοι ηγούνται των ανταρτών.
5. Η ΕΣΣΔ δεν φέρει αντίρρηση, ώστε να τοποθετηθούν εκπρόσωποι των ξένων κρατών, συμπεριλαμβανομένου και της ΕΣΣΔ, για την επιτήρηση της διεξαγωγής ομαλών εκλογών στην Ελλάδα.
6. Η ΕΣΣΔ θεωρεί εφικτή τη δημιουργία μιας ενιαίας επιτροπής που θα αποτελείται από εκπροσώπους των ξένων κρατών, με τη συμμετοχή της ΕΣΣΔ, για τον έλεγχο των ελληνικών συνόρων με τα βόρεια γειτονικά κράτη.
7. Μετά τον καθορισμό της επιτροπής ελέγχου των βορείων συνόρων της Ελλάδας, θα πρέπει να ανακηρυχθεί ο τερματισμός της αποστολής ξένης στρατιωτικής βοήθειας σε ανθρώπινο δυναμικό και πολεμικό υλικό προς την Ελληνική κυβέρνηση, ενώ παράλληλα, θα πρέπει να οριστεί η ημερομηνία της αποχώρησης των ξένων στρατευμάτων από την Ελλάδα.

Ελέγχτηκε: (υπογραφή)

Fond 82 opis 2 delo 1186

ΕΣΣΔ

Άκρως απόρρητο

Υπουργείο Εσωτερικών

28 Φεβρουαρίου 1950

№778 σσ/κ

Μόσχα

Προς τον Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου των Υπουργών της ΕΣΣΔ
Στον σύντροφο Μόλοτοβ Β.Μ.

Το Υπουργείο Εσωτερικών της ΕΣΣΔ εκθέτει τα αποτελέσματα του ελέγχου για την επαγγελματική απασχόληση και τις συνθήκες διαβίωσης των Ελλήνων πολιτικών προσφύγων, η εγκατάσταση των οποίων στη Σοβιετική Ένωση έγινε δεκτή σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου των Υπουργών της ΕΣΣΔ από της 23 Σεπτεμβρίου 1949 υπό αριθμό №4067-1674 σσ «Για τους πολιτικούς πρόσφυγες από την Ελλάδα».

Συνολικά στην περιοχή της Ουζμπεκικής ΣΣΔ εγκαταστάθηκαν 12.020 Έλληνες πολιτικοί πρόσφυγες. Από αυτούς: 3.245 γυναίκες, 38 παιδιά μέχρι 12 ετών, 296 ανήλικοι από 13 έως 16 ετών. Οι πολιτικοί πρόσφυγες εγκαταστάθηκαν σε 13 περιοχές: 5.508 άτομα μέσα στην πόλη της Τασκένδης, 3.702 άτομα στο χωριό Γιαλανγκάτς (12 χιλ. από την Τασκένδη), 505 άτομα στην πόλη Γιανγκί-Γιουλ (30 χιλ. από την Τασκένδη), 726 άτομα στην πόλη Μπεγκοβάτ (180 χιλ. από την Τασκένδη) και 1.579 άτομα στην πόλη Τσιρτσίκ (45 χιλ. από την Τασκένδη).

Από το συνολικό αριθμό των Ελλήνων πολιτικών προσφύγων στις βιομηχανικές και οικοδομικές επιχειρήσεις απασχολούνται 10.105 άτομα.

Από αυτούς: 1.729 άτομα στο εργοστάσιο «Τασσελμας» («Ташсельмаш»), 1.079 άτομα «Ουζμπεκσελμας» («Узбексельмаш»), 1.001 άτομα «Τσιρτσικσελμας» («Чирчиксельмаш»), 820 άτομα στο εργοστάσιο αεροσκαφών №84, 561 άτομα στο εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικών καλωδίων, 789 άτομα στο κλωστοϋφαντήριο της Τασκένδης, 533 άτομα στο εργοστάσιο παραγωγής εκσκαφών, 447 άτομα στο εργοστάσιο «Σρενταζχιμμας» («Средазхиммаш»), 432 άτομα στο εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικών συσκευών, 393 άτομα στο σιδηρουργείο.

Σε τοπικές υπηρεσίες των πόλεων όπου διαμένουν Έλληνες πολιτικοί πρόσφυγες απασχολούνται 1.054 άτομα. Ανάμεσα στους πολιτικούς πρόσφυγες συμπεριλαμβάνονται 227 άτομα με περιορισμένη ικανότητα για εργασία (άτομα με ειδικές ανάγκες και τραυματίες). Το Συμβούλιο Υπουργών της Ουζμπεκικής ΣΣΔ λαμβάνει μέτρα για την επαγγελματική τους απασχόληση.

7.405 πολιτικοί πρόσφυγες, οι οποίοι απασχολούνται στη βιομηχανία, εκπαιδεύονται και εργάζονται ως торнадорοι, υδραυλικοί, χειριστές φρέζας, συγκολλητές, μεταλλουργοί, μηχανικοί, ελασματοουργοί και ειδικοί άλλων τεχνικών επαγγελμάτων. Σε κατασκευές κτιρίων και βιομηχανικών εγκαταστάσεων εργάζονται 2.700 πολιτικοί πρόσφυγες, οι οποίοι καταρτίζονται ως χτίστες, σοβατζήδες, ξυλουργοί, μπετατζήδες, ελαιοχρωματιστές, θερμαστές, σιδεράδες.

Για την κατάρτιση των πολιτικών προσφύγων στις ειδικότητες τους, οι παραγωγικές μονάδες διέθεσαν ειδικευμένους εργάτες, μηχανικούς και τεχνίτες από το κομμουνιστικό κόμμα και την κομμουνιστική νεολαία. Οι τελευταίοι εκτελούν το έργο τους με επιτυχία. Οι πολιτικοί πρόσφυγες, με τη σειρά τους, δείχνουν μεγάλη επιμέλεια στην εκμάθηση του επαγγέλματος και στην επαγγελματική εξάσκηση. Προς το παρόν ήδη 3.580 πολιτικοί πρόσφυγες δουλεύουν χωρίς επιτήρηση και πληρώνονται από 500 έως 600 ρούβλια μηνιαίως. Στην κατασκευή κατοικιών και βιομηχανικών μονάδων έχουν πάρει μετάθεση 750 άτομα. Εκτελούν αυτόνομη εργασία σύμφωνα με την ειδικότητα τους και πληρώνονται από 350 έως 400 ρούβλια μηνιαίως.

Από 4.330 πολιτικούς πρόσφυγες, που είχαν πάρει μετάθεση για αυτόνομη εργασία στον παραγωγικό και οικοδομικό τομέα, οι 1.824 υπερβαίνουν την καθορισμένη νόρμα παραγωγής.

Πάνω από 10.000 Έλληνες πολιτικοί πρόσφυγες μαθαίνουν τη ρωσική γλώσσα. Οι πλειοψηφία αυτών αρχίζει και καταλαβαίνει τον προφορικό λόγο, γεγονός που συμβάλλει σημαντικά στην επαγγελματική τους αποκατάσταση.

Οι ενέργειες σχετικά με την στέγαση, την επαγγελματική κατάρτιση και απασχόληση στην βιομηχανική και οικοδομική παραγωγή δημιούργησαν τις απαραίτητες συνθήκες, έτσι ώστε οι πολιτικοί πρόσφυγες να αποκτήσουν ως την 1 Μαΐου 1950 κάποια επαγγελματική ειδίκευση με μέσες μηνιαίες αποδοχές που ανέρχονται στα 500-600 ρούβλια.

Για την ιατρική περίθαλψη των πολιτικών προσφύγων στις κωμόπολεις διατίθενται θεραπευτήρια και απομονωτήρια συνολικού αριθμού 175 κλινών. Στην κωμόπολη №12 (Γιαλανγκάτς) διατίθεται κεντρικό νοσοκομείο με 150 κλίνες. Εκτός αυτού, για την εξυπηρέτηση των πολιτικών προσφύγων στα νοσοκομεία που υπάγονται στο Υπουργείο Υγείας της Ουζμπεκικής ΣΣΔ διατίθενται 245 κλίνες, αναλυτικά 170 κλίνες στην Τασκένδη, 40 κλίνες στην πόλη Μπεγκοβάτ (Беговат) και 35 στην Τσιρτσίκ (Чирчик). Η εξωνοσοκομειακή περίθαλψη παρέχεται στους ασθενείς πρόσφυγες στα εξωτερικά ιατρεία των κωμοπόλεων. Λαμβάνονται απαραίτητα προστατευτικά μέτρα για την καταπολέμηση των επιδημικών ασθενειών και λοιμωδών νόσων.

Ο εφοδιασμός τροφίμων πραγματοποιείται χωρίς διακοπές και δεν υπάρχουν παράπονα από την πλευρά των προσφύγων.

Στις κωμοπόλεις που εγκαταστάθηκαν οι πρόσφυγες τους παρέχονται κατοικίες, στις οποίες αναλογούν 3 τμ. ανά άτομο. Κατά την εγκατάσταση τους στις κατοικίες παρατηρήθηκε μια ορισμένη εντατικοποίηση της συγκέντρωσης ατόμων ανά κατοικία ως αποτέλεσμα των μέτρων για την βελτιστοποίηση των συνθηκών διαβίωσης των οικογενειών και των προσφύγων, οι οποίοι παντρεύτηκαν στην ΕΣΣΔ. Ο συνολικός αριθμός αυτών των οικογενειών υπολογίζεται στις 1.158. Αρχικά οι οικογένειες αυτές διέμεναν ξεχωριστά σε ανδρικά και γυναικεία κοινόβια. Τώρα πλέον στις κωμοπόλεις έχουν αρχίσει να διατίθενται οικογενειακά κοινόβια, όπου σε κάθε δυο οικογένειες αναλογεί ένα δωμάτιο. Αυτή η δυσκολία είναι πρόσκαιρη, το πρόβλημα θα επιλυθεί μετά την αναχώρηση των 3.000 πολιτικών προσφύγων, οι οποίοι επιλέχθηκαν να εκπαιδευτούν στις στρατιωτικές σχολές του Υπουργείου Άμυνας της ΕΣΣΔ.

Ο εσωτερικός κανονισμός για την ομαλή λειτουργία στα ελληνικά κοινόβια ρυθμίζεται από τους ίδιους τους πολιτικούς πρόσφυγες. Η φύλαξη και ο έλεγχος εισόδου-εξόδου στα ελληνικά κοινόβια θεωρείται μη απαραίτητος. Οι Έλληνες πολιτικοί πρόσφυγες μεριμνούν για την καθαριότητα και για την τάξη στις κωμοπόλεις. Όμως τον τελευταίο καιρό η υγειονομική κατάσταση σε κάποιες περιοχές χειροτέρευσε, λόγω μη τήρησης των εσωτερικών κανονισμών. Με την βοήθεια της τοπικής ηγεσίας των προσφύγων ελήφθησαν κάποια μέτρα που βασικό στόχο είχαν τη βελτίωση της υγειονομικής κατάστασης των προσφυγικών περιοχών, την θέσπιση και την τήρηση εσωτερικών κανονισμών εντός των κωμοπόλεων, καθώς και την συμπεριφορά των προσφύγων εκτός της προσφυγικής ζώνης.

Το πολιτικό και το ηθικό φρόνημα των ελλήνων προσφύγων είναι υγιές. Το περιβάλλον που έχει διαμορφωθεί στα εργοστάσια είναι ιδιαίτερο φιλικό για αυτούς. Οι πρόσφυγες συμμετέχουν σε διάφορες κοινωνικές και πολιτικές εκδηλώσεις που διοργανώνονταν στους χώρους εργασίας τους. Τους εντυπωσίασε η συμμετοχή τους στην εργατική παρέλαση στην Τασκένδη με αφορμή την επέτειο της συμπλήρωσης των 25 χρόνων της Ουζμπεκικής ΣΣΔ. Οι εορταστικές εκδηλώσεις είχαν ως στόχο την γνωριμία των πολιτικών προσφύγων με τις βάσεις της σοβιετικής εθνικής πολιτικής και την προβολή των επιτυχιών της στο παράδειγμα της Ουζμπεκικής ΣΣΔ. Για τους πρόσφυγες οργανώθηκαν μαζικές εκδρομές στην επετειακή έκθεση «25 χρόνια Ουζμπεκιστάν».

Τη δεδομένη στιγμή πραγματοποιούνται επιμορφωτικές συναντήσεις με τους Έλληνες πρόσφυγες, λόγο των επικείμενων εκλογών στο Ανώτατο Συμβούλιο της ΕΣΣΔ.

Το Υπουργείο Εσωτερικών παρακολουθεί στενά το βιοτικό επίπεδο και μεριμνεί για την επαγγελματική αποκατάσταση των ελλήνων προσφύγων και λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την επίλυση κάθε προβλήματος.

Υπουργείο Εσωτερικών – υπογραφή

(Σ. Κρουγκλόβ)

Fond 82 opis 2 Delo 1186

Αντίγραφο

Ακρώς απόρρητο, φύλλο № 2

Προς τον σύντροφο Στάλιν

Στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών επαναλαμβανόμενα είχε τεθεί το θέμα του επαναπατρισμού των παιδιών από την Ελλάδα, τα οποία βρέθηκαν εκτός Ελλάδας λόγω της πολεμικής σύρραξης στη χώρα. Το 1948 στη Γενική Συνέλευση πάρθηκε η απόφαση της επιστροφής παιδιών που είχαν φυγαδευτεί από την Ελλάδα, σε περιπτώσεις που το ίδιο το παιδί, οι γονείς του ή οι κοντινοί συγγενείς εκφράσουν αυτή την επιθυμία. Αυτή η απόφαση επικυρώθηκε από τη Γενική Συνέλευση το 1949. Η σοβιετική αποστολή ψήφισε υπέρ αυτής της απόφασης.

Ο ΟΗΕ δεν εξέτασε το ζήτημα του επαναπατρισμού των παιδιών από την Ελλάδα, τα οποία βρίσκονται στη Σοβιετική Ένωση. Αν και οι εκπρόσωποι της ελληνικής αποστολής στην πέμπτη και έκτη τακτική συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ ανέφεραν το γεγονός της παρουσίας παιδιών από την Ελλάδα στην Σοβιετική Ένωση, διαστρεβλώνοντας παρόλα αυτά τα πραγματικά γεγονότα σε σχέση με αυτά τα παιδιά. Έτσι, στις 29 Ιανουαρίου 1952 στην συνεδρίαση της Ειδικής Πολιτικής Επιτροπής ο εκπρόσωπος της Ελλάδος, κ. Πολίτης δήλωσε ότι στην Σοβιετική Ένωση βρίσκονται χιλιάδες παιδιά από την Ελλάδα, παράλληλα ένας άλλος Έλληνας εκπρόσωπος, ο κ. Κύρου, παραθέτοντας αναληθείς πληροφορίες στην συνεδρίαση της ίδιας Επιτροπής στις 30 Ιανουαρίου το 1952 ισχυρίστηκε ότι χιλιάδες παιδιά από την Ελλάδα έχουν σταλεί σε σοβιετικά στρατιωτικά γυμνάσια. Δεν αποκλείεται ότι το ζήτημα αυτών των παιδιών, που βρίσκονται στην Σοβιετική Ένωση και στις Λαϊκές Δημοκρατίες, θα συζητηθεί στην 7^η συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ.

Σχετικά με το θέμα αξίζει να σημειωθεί, ότι τη δεδομένη στιγμή στην Σοβιετική Ένωση (Ουζμπεκική ΣΣΔ) βρίσκονται συνολικά 2.027 παιδιά ηλικίας μέχρι 18 ετών, τα οποία έφτασαν στην ΕΣΣΔ από την Ελλάδα μαζί με τους πολιτικούς πρόσφυγες ή γεννήθηκαν στην ΕΣΣΔ σε οικογένειες προσφύγων. Η συντριπτική πλειοψηφία αυτών των παιδιών βρίσκεται στην Σοβιετική Ένωση μαζί με τους γονείς τους, μερικά από αυτά είναι ορφανά και 182 ανήλικα παιδιά ηλικίας από 15 έως 18 ετών έχουν έναν ή και τους δύο γονείς τους σε άλλες χώρες (επισυνάπτεται σχετικό έγγραφο).

Το Υπουργείο Εξωτερικών της ΕΣΣΔ, το Υπουργείο Εσωτερικών της ΕΣΣΔ και η Εκτελεστική Επιτροπή της Ένωσης του Ερυθρού Σταυρού και του ΚΚ της ΕΣΣΔ δεν έλαβαν καμία αίτηση για τον επαναπατρισμό των παιδιών αυτών στην Ελλάδα ούτε από τα ίδια τα παιδιά, ούτε από τους γονείς τους ή από συγγενείς.

Το Υπουργείο Εξωτερικών θεωρεί, ότι δεν χρειάζεται να ληφθούν μέτρα για τον επαναπατρισμό των παιδιών από την Ελλάδα. Στην περίπτωση τυχόν αιτήματος για τον επαναπατρισμό των παιδιών από την Ελλάδα πρέπει να ενεργήσουμε σύμφωνα με τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης, στις οποίες προβλέπεται η επιστροφή των παιδιών στους γονείς τους, ενώ σε περίπτωση απώλειας των γονέων προβλέπεται η επιστροφή των παιδιών σε κοντινούς συγγενείς. Η επιστροφή προβλέπεται μόνο υπό την προϋπόθεση, ότι το ίδιο το παιδί, είτε οι γονείς του, είτε οι κοντινοί συγγενείς του, σε περίπτωση απώλειας των γονέων, εκφράσουν αυτήν την επιθυμία.

25 Απριλίου 1952

Α. Βίσινσκι

Ελέγχθηκε : Β. Σούσλοβ

Τα αντίγραφα στάλθηκαν στους συντρόφους:

Μόλοτοβ

Μάλενκοβ

Μπέρια

Μικογιάν

Κογκάνοβιτς

Μπουλγκάνιν

Χρουτσόβ

Εστάλησαν 10 αντίγραφα

278-BK

ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΣΣΔ

(Ενημερωτικό σημείωμα)

Σύμφωνα με δήλωση του υπουργού εσωτερικών της ΕΣΣΔ συντρόφου Κρουγκλόβ, τη δεδομένη στιγμή, 1 Απριλίου 1952 στην ΕΣΣΔ (Ουζμπεκική ΣΣΔ) διαμένουν 2.027 παιδιά από την Ελλάδα:

1562 παιδιά μέχρι 3 ετών,

104 παιδιά από 3 μέχρι 7 ετών,

52 παιδιά από 7 μέχρι 12 ετών,

309 παιδιά από 15 μέχρι 18 ετών.

Όλα αυτά τα παιδιά διαμένουν στις πόλεις: Τασκένδη, Γιαγκί-Γιουλέ, Τσιρτσίκ και στα προάστια της Τασκένδης, στην κωμόπολη Γιαλαγκάτς. Από το σύνολο των παιδιών τα 1460 παιδιά γεννήθηκαν στην Ουζμπεκική ΣΣΔ. Αναμένεται η άφιξη άλλων 300 παιδιών από τις χώρες των Λαϊκών Δημοκρατιών.

1.835 παιδιά διαμένουν στη ΕΣΣΔ μαζί με τους γονείς τους,

10 είναι ορφανά,

182 (ηλικίας από 15 μέχρι 18 ετών) έχουν ένα ή και τους δυο γονείς στην Ελλάδα ή σε άλλες χώρες,

Από αυτά τα 182 ανήλικα παιδιά:

τα 82 έχουν στην Ελλάδα και τον πατέρα και την μητέρα τους,

τα 27 έχουν τους πατέρες τους στην Ελλάδα και τις μητέρες τους στην Ουζμπεκική ΣΣΔ ή στις χώρες των Λαϊκών Δημοκρατιών,

τα 63 έχουν τις μητέρες τους στην Ελλάδα και τους πατέρες τους στην Ουζμπεκική ΣΣΔ ή στις χώρες των Λαϊκών Δημοκρατιών,

1 έχει τον πατέρα του στην Ελλάδα και τη μητέρα του στη Γιουγκοσλαβία,

9 έχουν τις μητέρες τους στην Ελλάδα και τους πατέρες τους στην Αυστραλία, Αμερική ή Γαλλία.

Σύμφωνα με την απόφαση Ανώτατου Οργάνου της ΕΣΣΔ τα ανήλικα παιδιά έχουν δικαίωμα αλληλογραφίας με τους γονείς τους στην Ελλάδα.

Από τα 1666 παιδιά προσχολικής ηλικίας, τα 644 πηγαίνουν προνύπια και παιδικό σταθμό. Λόγω απουσίας ελεύθερων θέσεων 1022 παιδιά έχουν μείνει εκτός παιδικών σταθμών. Τον Απρίλιο-Μάιο θα ανοίξουν 500 καινούριες θέσεις σε νηπιαγωγεία και παιδικούς σταθμούς. Επιπλέον, μέσα στο 1952, σύμφωνα με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της ΕΣΣΔ προβλέπεται η κατασκευή νηπιαγωγείων για την εξυπηρέτηση 650 παιδιών και παιδικών σταθμών για την εξυπηρέτηση των 350 παιδιών.

12 παιδιά, από τα 52, ηλικίας από 7 μέχρι 12 ετών, πηγαίνουν σχολείο, ενώ 40 παιδιά δεν μπορούν να παρακολουθήσουν μαθήματα λόγω της πρόσφατης άφιξης τους από τις χώρες των Λαϊκών Δημοκρατιών.

Σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της Ουζμπεκικής ΣΣΔ για τους έφηβους ιδρύθηκε σχολή τεχνικών επαγγελματιών στην πόλη Γιάγκι-Γιουλ, όπου τα μαθήματα γίνονται στην ελληνική γλώσσα. Οι καθηγητές, οι δάσκαλοι και το προσωπικό που προορίζονται για τις σχολές προέρχονται κυρίως από τους πολιτικούς πρόσφυγες. Στην σχολή σπουδάζουν 251 από τους 309 εφήβους από την Ελλάδα ηλικίας από 15 έως 18 ετών. 55 έφηβοι εργάζονται στα εργοστάσια και παράλληλα σπουδάζουν σε εσπερινά λύκεια και 3 έφηβοι είναι άρρωστοι και ζουν με τους γονείς τους.

Fond 82 opis2 delo 1186

Προς Μόλοτοβ Β.Μ.

Έκθεση

Για την συνάντηση με τον γενικό γραμματέα της ΚΕ του ΕΑΜ, μέλος του Πολιτικού γραφείου και γενικό γραμματέα της ΚΕ του ΚΚΕ τον σύντροφο Παρτσαλίδη.

Σύμφωνα με τη δική σας εντολή από τις 18 Ιανουαρίου αυτού του έτους, πραγματοποιήθηκε συνάντηση με τον σύντροφο Παρτσαλίδη.

Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε στο κτίριο του Πανερωσιακού Κεντρικού Συμβουλίου των Συνδικαλιστικών Οργανώσεων, στο γραφείο της συντρόφου Ποπόβα Ν.Β.

Στην συζήτηση με τον Παρτσαλίδη έλαβαν μέρος ο σύντροφος Ζμίχοβ – υποδιευθυντής του τμήματος διεθνών σχέσεων του Πανερωσιακού Κεντρικού Συμβουλίου των Συνδικαλιστικών Οργανώσεων, ο Σεργέεβ (Μπαράνοβ) και Πετρόβ (Μάντσα), ειδικός του τμήματος πληροφοριών για διεθνή θέματα της ΚΕ του ΠΚΚ(μπ). Η συζήτηση διήρκησε από τις 7 έως τις 11 το βράδυ. Η συζήτηση πραγματοποιήθηκε κατά διαστήματα στην ρωσική γλώσσα και κατά διαστήματα στην ελληνική.

Στο πρώτο μέρος της συζήτησης, ύστερα από αίτημα μας, ο σύντροφος Παρτσαλίδης έδωσε μια αναλυτική αναφορά για την οργανωτική κατάσταση των ελληνικών συνδικάτων και το έργο τους.

Στην συνέχεια, εν συντομία, ενημέρωσε για την πολιτική κατάσταση στην Ελλάδα, αναφέρθηκε στην πολιτική και στις ενέργειες της τωρινής κυβέρνησης του Σοφούλη και για τις σχέσεις με το ΕΑΜ.

Παράλληλα ο σύντροφος Παρτσαλίδης δήλωσε ότι το ΕΑΜ και το ΚΚΕ δεν υποστηρίζουν την κυβέρνηση Σοφούλη, καθώς αυτή δεν τηρεί τους όρους της συμφωνίας που είχε επισυνάψει με τους εκπροσώπους του ΕΑΜ, το οποίο τότε δεσμεύτηκε στην ολοκληρωτική υποστήριξη αυτής της κυβέρνησης, χωρίς τη συμμετοχή αντιπροσώπων του.

Το ΕΑΜ την δεδομένη στιγμή προώθησε το αίτημα για την δημιουργία αντιπροσωπευτικής κυβέρνησης με την υποχρεωτική συμμετοχή του ΕΑΜ

και χρησιμοποιεί όλα τα διαθέσιμα μέσα, με σκοπό να αποκτήσει τη στήριξη όλων των δημοκρατικών δυνάμεων εντός της χώρας αλλά και δημοκρατικών δυνάμεων και κυβερνήσεων άλλων χωρών.

Με στόχο την ενημέρωση των κυβερνήσεων και των διεθνών πολιτικών κύκλων για την κατάσταση στη χώρα, αλλά και με σκοπό να βεβαιωθούν για την ορθότητα της στάσης και της τακτικής που ακολουθεί το ΕΑΜ, ο σύντροφος Παρτσαλίδης μαζί με άλλους αντιπροσώπους του ΕΑΜ, πραγματοποίησαν ταξίδια στο Λονδίνο, στο Παρίσι και στη Μόσχα.

Στο Λονδίνο η αποστολή του ΕΑΜ αιτήθηκε ακρόασης από τον Μπέβιν, ο οποίος αρνήθηκε, σημειώνοντας πως προ ολίγου καιρού βρισκόταν στην Ελλάδα ο αναπληρωτής του, ο οποίος είναι και ο αρμόδιος στα ζητήματα τους, επιπλέον ο ίδιος (Μπέβιν) δεν μπορεί να δεχτεί την αποστολή τους, καθώς δεν είναι επίσημη κυβερνητική αποστολή. Η αποστολή του ΕΑΜ έγινε δεκτή από τον Μακκλέιν και τον υπουργό Νόελ Μπέικερ.

Επίσης, η αποστολή συναντήθηκε με αντιπροσώπους συνδικάτων και άλλων κοινωνικών και πολιτικών οργανώσεων της Αγγλίας.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, ο Μακκλέιν και ο Μπέικερ δήλωσαν, ότι θεωρούν αναληθείς τις τοποθετήσεις της αποστολής σχετικά με το ότι ο Λίππερ και ο στρατηγός Σκόμπι προσφέρουν υποστήριξη σε μοναρχοφασιστικά στοιχεία στην Ελλάδα.

Σύμφωνα με τις δηλώσεις του Παρτσαλίδη, απλά μέλη, αλλά και πολλά ηγετικά πρόσωπα του Εργατικού κόμματος της Αγγλίας, καθώς και επιφανείς δημόσια πρόσωπα της χώρας, αντιτίθενται στην πολιτική της αγγλικής κυβέρνησης στην Ελλάδα και βεβαιώνονται όλο και περισσότερο, ότι η Ελλάδα δεν μπορεί άλλο να παραμένει σε κατάσταση ημιαποικίας, ότι ο ελληνικός λαός δε θα υποταχθεί.

Η κατάσταση που διαμορφώνεται, δήλωσε ο Παρτσαλίδης, διευκολύνει τον αγώνα μας ενάντια στην αγγλική επέμβαση στα εσωτερικά της Ελλάδας.

Ο σύντροφος Παρτσαλίδης είχε επίσης προσωπική συνάντηση με τον σύντροφο Γκάρι Πόλλιτ, στον οποίο έθεσε το ερώτημα για τη στάση του κομμουνιστικού κόμματος Αγγλίας, σε περίπτωση που προκύψει εμφύλιος πόλεμος στην Ελλάδα.

Σύμφωνα με τον σύντροφο Παρτσαλίδη, ο σύντροφος Γκάρι Πόλλιτ απάντησε, ότι το ΕΑΜ και οι Έλληνες κομμουνιστές πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί, καθώς οι σχέσεις μεταξύ ΕΣΣΔ και Αγγλίας είναι τόσο τεταμένες, όπως ήταν το 1939, γι' αυτό το λόγο πρέπει να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα και όλες οι προφυλάξεις ώστε να αποφευχθεί ο εμφύλιος πόλεμος στην Ελλάδα.

Στο Παρίσι ο σύντροφος Παρτσαλίδης συναντήθηκε με τους Ντιουκλό, Τορέζ, Φρασόν και Αντρέ Μαρτί. Ο Ντιουκλό δήλωσε, ότι στην επικείμενη Εθνοσυνέλευση, κατά τη διάρκεια της συζήτησης με θέμα την εξωτερική πολιτική της Γαλλίας, οι κομμουνιστές βουλευτές θα θέσουν το ερώτημα για τη στάση της Γαλλίας σε σχέση με την Ελλάδα. Επίσης ο Σαγιάν, με τον οποίον ο σύντροφος Παρτσαλίδης είχε προσωπική συνάντηση, υποσχέθηκε ότι θα οργανώσει στις 16 Ιανουαρίου ένα συλλαλητήριο αλληλεγγύης προς τους Έλληνες αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης, με συμμετοχή όλων των κομμάτων, και προσφέροντας τους πνευματική και υλική υποστήριξη.

Στην ΕΣΣΔ η αποστολή του ΕΑΜ έφτασε αποτελούμενη από τους: σύντροφο Παρτσαλίδη, τον στρατηγό Γεωργιάδη, ηγέτη της αριστερής πτέρυγας του Φιλελεύθερου κόμματος, που εντάσσεται στο ΕΑΜ και τον Λούλη, αρχηγό του Δημοκρατικού Ριζοσπαστικού κόμματος, το οποίο επίσης εντάσσεται στο ΕΑΜ.

Στη Μόσχα η αποστολή του ΕΑΜ επισκέφτηκε δυο φορές την ελληνική πρεσβεία. Σύμφωνα με τη δήλωση του Παρτσαλίδη, ο Έλληνας πρέσβης Πολίτης εξέφρασε την ελπίδα, ότι η αποστολή του ΕΑΜ θα συμβάλει θετικά στη βελτίωση της στάσης της Σοβιετικής Ένωσης προς την Ελλάδα. Ο Έλληνας πρέσβης Πολίτης κάλεσε την αποστολή του ΕΑΜ σε επίσημη συνάντηση στην πρεσβεία, η οποία θα πραγματοποιηθεί την Κυριακή 20 Ιανουαρίου.

Στο τέλος της συζήτησης ο σύντροφος Παρτσαλίδης διατύπωσε τις ακόλουθες επιθυμίες και αιτήματα:

1. Εάν είναι εφικτό να πραγματοποιηθεί συνάντηση με τον σύντροφο Στάλιν και τον σύντροφο Μόλοτοβ με σκοπό την πληροφόρησή τους για την πολιτική κατάσταση στο εσωτερικό της χώρας και με σκοπό να λάβουν συμβουλές σχετικά με την στάση του ΕΑΜ και του ΚΚΕ προς

την κυβέρνηση Σοφούλη, την αγγλική κυβέρνηση και των αγγλικών στρατιωτικών δυνάμεων στην Ελλάδα.

2. Να προσφέρουν την πιθανή υλική υποστήριξη στους αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης (στους ανάπηρους, στους έγκλειστους στις φυλακές και στα στρατόπεδα εξορίας, καθώς και στις οικογένειες τους).
3. Να προσφέρουν βοήθεια για την απόκτηση τυπογραφικών μηχανημάτων και υλικού για την έκδοση εφημερίδων της ΚΕ του ΚΚΕ και του ΕΑΜ («Ριζοσπάστης» και «Ελεύθερη Ελλάδα»).
4. Να επιλέξουν και να στείλουν στην Ελλάδα βιβλία μαρξιστικού-λενινιστικού περιεχομένου, λογοτεχνικά βιβλία για τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και βιβλιογραφία για τις ιστορικές σχέσεις του ρωσικού και του ελληνικού λαού.
5. Να πραγματοποιηθεί συνάντηση με τα μέλη της ΚΕ του ΠΚΚ (μπ).

Ο σύντροφος Παρτσαλίδης εκφράζει την επιθυμία να δοθεί στη δημοσιότητα μέσω του σοβιετικού τύπου και του ραδιόφωνου η είδηση για την άφιξη της αποστολής του ΕΑΜ στη Σοβιετική Ένωση.

Ο σύντροφος Παρτσαλίδης εξέφρασε την επιθυμία να μπορέσει να συναντηθεί η αποστολή του ΕΑΜ με τον Πατριάρχη Αλέξιο.

Στο τέλος της συζήτησης στον σύντροφο Παρτσαλίδη από το Πανενωσιακό Κεντρικό Συμβούλιο των Συνδικαλιστικών Οργανώσεων εκταμιεύθηκε το ποσό των 9.800 ρούβλια για τα έξοδα της αποστολής.

Λ. Μπαράνοβ

19-01-1946

Κρατικό Ρωσικό Αρχείο Νεότερης Ιστορίας.

Fond 89 opis' 48 delo 21 page 1

Κρυπτογραφημένο μήνυμα του Μόλοτοβ στον Στάλιν από τις 23.09.47

Αντίγραφο.

Άκρως απόρρητο

Κρυπτογράφημα

Νότος, προς σύντροφο Στάλιν

Τα αιτήματα του Ζαχαριάδη έχουν ικανοποιηθεί πλήρως, εκτός από δύο σημεία.

1. Αντί για τα 60 κανόνια ορεινού τύπου που ζητήθηκαν, τα οποία δε διαθέτουμε, στέλνουμε την αντίστοιχη ποσότητα σε γερμανικά 37χλστ. αντιαρματικά κανόνια και πυρομαχικά για αυτά. Σύμφωνα με τον Βασιλέβσκι, τέτοια κανόνια έχουν ξανασταλεί στους Έλληνες και έμειναν ικανοποιημένοι.
2. Δεν μπορεί να ικανοποιηθεί το αίτημα παροχής υποδημάτων και ρουχισμού, λόγω έλλειψης στρατιωτικών στολών και υποδημάτων ξένου τύπου.

100 χιλ. δολάρια θα σταλούν στον Ζαχαριάδη μέσω του τμήματος του συντρόφου Σούσλοβ.

Έχουν αναθέσει στον Λαβρέντιεβ προσωπικά ή μέσω ατόμου της εμπιστοσύνης του να πληροφορήσουν προφορικά τον Ζαχαριάδη σχετικά με όλα όσα του αποστέλλουμε.

№ 405/III

23.09.47 Μόλοτοβ

Ελέγχτηκε: υπογραφή (Κοζλόβ)

FOND 575 OPIS 1 DELO 97

Στον σύντρ. Μπαράνοβ Λ.Σ.

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Για τη συζήτηση του σύντρ. Κισινέβσκι με θέμα το ζήτημα της συνεδρίασης για την παροχή βοήθειας στην δημοκρατική Ελλάδα.

Ο σύντρ. Κισινέβσκι σε μια συζήτηση μαζί μου στις 9 Μαρτίου 1949 ανακοίνωσε, ότι οι συνεδριάσεις ήταν τρεις: στη Βαρσοβία, στην Πράγα, στη Βουδαπέστη και η τέταρτη στο Βουκουρέστι.

Η πρώτη συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε στη Βαρσοβία στις 8 Σεπτεμβρίου 1948. Οι σύνεδροι από την Πολωνία ήταν ο στρατηγός Κομάρ (υπαρχηγός του Γενικού Επιτελείου Στρατού) και ο ταγματάρχης Μπορχόβιτς, οι σύνεδροι από την Τσεχοσλοβακία ήταν ο Γκεμιντέρ και ο συνταγματάρχης Παλ (από το Γενικό Επιτελείο Στρατού), από την Ουγγαρία ο Σεμπές (διοικητικό στέλεχος της ΚΕ του εργατικού κόμματος Ουγγαρίας), από τη Ρουμανία ο Γιουλιάν (επίτροπος για τα ζητήματα των Ελλήνων), από την Ελλάδα ο Ιωαννίδης και ο Σταύρος (από το Γενικό Επιτελείο Στρατού).

Στη συνεδρίαση συζητήθηκαν τα εξής θέματα:

- 1) Η υλοποίηση των ληφθέντων υποχρεώσεων από την πλευρά των χωρών για την ικανοποίηση των αναγκών του δημοκρατικού στρατού Ελλάδας.
- 2) Τα μεταφορικά μέσα και τα οδικά δίκτυα για την μεταφορά του υλικού στην Ελλάδα.
- 3) Ο συντονισμός των δράσεων μεταξύ των χωρών που λαμβάνουν μέρος στη συνεδρίαση για τον εφοδιασμό του δημοκρατικού στρατού Ελλάδας.
- 4) Οι βασικές αρχές του σχεδίου δράσης για το 1949 για τον υλικό εφοδιασμό του δημοκρατικού στρατού Ελλάδας.

Αποφασίστηκε η δημιουργία επιτροπής τεχνικού συντονισμού των δράσεων με έδρα τη Βαρσοβία, η οποία υποχρεούται να ελέγχει την υλοποίηση των αποφάσεων του συνεδρίου και να ιδρύσει ένα ταμείο υλικής και οικονομικής βοήθειας.

Να συγκαλέσει δεύτερη συνεδρίαση στην Πράγα.

Η δεύτερη συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε στην Πράγα στις 20-21 Ιανουαρίου 1949.

Στη συνεδρίαση έλαβαν μέρος: από την Τσεχοσλοβακία ο Γκεμιντέρ, ο συνταγματάρχης Παλ και ο Γκρέγκορ (διοικητικό στέλεχος της ΚΕ του ΚΚΤ), από την Πολωνία ο στρατηγός Κομάρ, οι ταγματάρχες Μπορχόβιτς και Κάνσκι, από την Ουγγαρία ο Σεμπές και ο Φόντορ, από τη Ρουμανία ο Κλιάν, από την Ελλάδα ο Ιωαννίδης και ο Σταύρος.

Στη συνεδρίαση συζητήθηκαν τα θέματα:

- 1) Η έκθεση του σχεδίου για το 1949.
- 2) Η μεγέθυνση της βοήθειας από τις χώρες προς τον δημοκρατικό στρατό Ελλάδας.
- 3) Η υλοποίηση των αποφάσεων και τεχνικά ζητήματα.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης αποκαλύφθηκε ότι το προγραμματισμένο σχέδιο για το 1949 υλοποιείται μόνο στο 60%. Λήφθηκε η απόφαση, ότι η κάθε αντιπροσωπεία θα κάνει μια έκθεση στην ηγεσία της και στην επόμενη συνεδρίαση θα γίνει έκθεση για το πόσο μπορεί να μεγεθύνει τον εφοδιασμό με υλικό και ποιο ποσό σε ξένο συνάλλαγμα (δολάρια) μπορεί να παρέχει για απόκτηση ξένου υλικού από άλλες χώρες.

Η Τρίτη συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε στη Βουδαπέστη στις 15-16 Φεβρουαρίου 1949.

Στη συνεδρίαση έλαβαν μέρος: από την Ουγγαρία ο Φόντορ, ο Σεμπές και ο Χεντές (αναπληρωτής διοικητής της ΚΕ του εργατικού κόμματος Ουγγαρίας), από την Πολωνία οι ταγματάρχες Μπορχόβιτς και Κάνσκυ, από την Τσεχοσλοβακία οι συνταγματάρχες Παλ και Γκρέγκορ, από τη Ρουμανία ο Κλιάν, από την Ελλάδα ο Ιωαννίδης, ο Σταύρος και ο Ρούσσος.

Στη συνεδρίαση συζητήθηκαν τα εξής ζητήματα:

- 1) Οι ελλείψεις στην παροχή υλικού εφοδιασμού προς τον δημοκρατικό στρατό Ελλάδας.
- 2) Η δημιουργία χρηματικού ταμείου.

Οι αντιπρόσωποι δήλωσαν, ότι η κάθε χώρα θα αυξήσει το μερίδιο της σε υλικό εφοδιασμό του δημοκρατικού στρατού Ελλάδας. Όσο αφορά τον εφοδιασμό με συνάλλαγμα, όλοι οι αντιπρόσωποι έδωσαν αρνητική απάντηση. Στη συνεδρίαση υπολογίστηκε, ότι υπάρχει ανάγκη γύρω στα 30-40 εκατομμύρια δολάρια. Οι Έλληνες αντιπρόσωποι εξέφρασαν τη δυσαρέσκεια τους ως προς την αναβολή της απόφασης για δημιουργία του χρηματικού ταμείου. Οι αντιπρόσωποι της Πολωνίας και της Ουγγαρίας δήλωσαν, ότι θα παράσχουν συνάλλαγμα, αλλά αυτή τη στιγμή δεν μπορούν να ονομάσουν το ποσό.

Οι αποφάσεις σε όλες τις συνεδριάσεις πάρθηκαν με την πρόταση ενός από τους συμμετέχοντες και ήταν όλες ομόφωνες. Οι πιο δραστήριοι από άποψη προτάσεων και δραστηριοποίησης για τη μεγέθυνση της βοήθειας είναι οι Πολωνοί.

Όπως φαίνεται από τα στοιχεία που παρουσιάζονται, ο αριθμός των συμμετεχόντων των συνεδριάσεων για ζητήματα υλικού εφοδιασμού του δημοκρατικού στρατού Ελλάδος συνεχώς αυξάνεται, γεγονός που καθιστά το ενδεχόμενο αποκάλυψης της μυστικότητας των συνεδριάσεων περισσότερο πιθανό.

Στη συζήτηση ο σύντρ. Κισινέβσκυ είπε, ότι, όπως έμαθε από τον σύντρ. Θεοχάρη, το ζήτημα της διοργάνωσης αυτών των συνεδρίων εξουσιοδοτήθηκε από τη Μόσχα.

N. Πούγλοβ

Υπογραφή

10 Μαρτίου 1949

FOND 495 OPIS 74 DELO 176

Άκρως απόρρητο

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1. Στην Ελλάδα αναπτύσσεται ένα ευρύ εθνικο-απελευθερωτικό κίνημα, το οποίο εκφράζεται στον μαζικό λαϊκό αγώνα, ιδιαίτερα στις μεγάλες πόλεις, και στο αντάρτικο κίνημα στα χωριά, το οποίο υποστηρίζουν όλοι οι κάτοικοι.
Δραστηριοποίηση: η γενική απεργία κατά της στρατολόγησης και η αποτυχία της στρατολόγησης. Στο συλλαλητήριο πήραν μέρος 150.000 άνθρωποι. Υπήρξαν δεκάδες θύματα και 150 τραυματίες. Μαζική απεργία και συλλαλητήριο με τη συμμετοχή 450.000 ανθρώπων στην Αθήνα ενάντια στον επεκτατισμό της Βουλγαρικής κατοχής στη Μακεδονία. 100 νεκροί και πολλοί τραυματίες (22 Ιουλίου 1943) κ.ο.κ.
2. Το κομμουνιστικό κόμμα είναι ο βασικός διοργανωτής και εμπνευστής του Εθνικο-απελευθερωτικού Μετώπου, υπό την επιρροή του οποίου βρίσκεται η πλειοψηφία των κατοίκων. Στις ευρείες, ελεύθερες εκλογές που διεξήχθησαν σε διάφορες περιοχές της χώρας, όπως η Θεσσαλία και άλλου, το ΕΑΜ πήρε το 85-90% των ψήφων. Η αντίδραση σε συνεργασία με τον ΕΔΕΣ πήρε το 10-15% των ψήφων. Διάφορες εθνικο-απελευθερωτικές οργανώσεις, όπως το ΕΑΜ, η ΕΠΟΝ, ο ΕΛΑΣ, συνενώνουν 2.000.000 πολίτες, συμπεριλαμβανομένου και της νεολαίας. Στα 2,5 χρόνια κατοχής η πολιτική επιρροή και η οργανωτική δύναμη του ΚΚΕ μεγάλωσε αισθητά. Το κομμουνιστικό κόμμα αριθμεί σήμερα στα 150.000 μέλη.
3. Τα παλιά αστικά κόμματα την περίοδο της κατοχής ήταν μακριά από τον εθνικο-απελευθερωτικό αγώνα.
4. Οι διάφορες οργανώσεις, τις οποίες επηρεάζουν και βοηθούν με διάφορα μέσα οι Άγγλοι, όπως ο Ελληνικός Δημοκρατικός Εθνικός Σύνδεσμος (ΕΔΕΣ) υπό την ηγεσία του στρατηγού Ζέρβα, η Εθνική και Κοινωνική Απελευθέρωση (ΕΚΚΑ) υπό την ηγεσία του συνταγματάρχη Ψαρού, η Πανελλαδική Απελευθερωτική Οργάνωση (ΠΑΟ) κ.α., οι οποίες δήθεν έχουν ριζοσπαστικά, σοσιαλιστικά προγράμματα, έχουν ως βασικό στόχο να εξαπατήσουν τις λαϊκές μάζες και να δώσουν έναν λανθασμένο (σοβινιστικό) προσανατολισμό στο εθνικο-απελευθερωτικό ζήτημα. Στην ηγεσία αυτών των οργανώσεων βρίσκονται στρατιωτικοί. Ορισμένοι από αυτούς συνεργάζονται ανοιχτά με τις κατοχικές δυνάμεις (ιδιαίτερα οι στρατιωτικοί που πήραν μέρος στο πραξικόπημα του 1935).

5. Όλη η εσωτερική και εξωτερική αντίδραση επικεντρώνει την προσοχή της στο θέμα του βασιλιά και της επιστροφής του. Ο βασιλιάς έχει τους πράκτορες του στην Ελλάδα, οι περισσότεροι συμμετείχαν στη δικτατορία του Μεταξά. Στον βασιλιά κάνουν τα γλυκά μάτια και οι δήθεν εθνικο-απελευθερωτικές οργανώσεις, όπως ο ΕΔΕΣ κ.α. Δεν αποκλείεται να τον στηρίξουν και τα παλιά πολιτικά κόμματα.
6. Ανοιχτά συνεργάζονται με τις κατοχικές δυνάμεις ορισμένοι αντιδραστικοί, φαλιρισμένοι πολιτικάντηδες (Ράλλης), στρατηγοί της 5^{ης} πτέρυγας, όπως ο Τσολάκογλου, ο Παπάγος, ο Βάκος και, τύποι εκμεταλλευτών. Δεν έχουν επιρροή στις μάζες. Ο στόχος τους είναι να διαλύσουν μαζί με τη βοήθεια των Γερμανών το εθνικο-απελευθερωτικό κίνημα. Στις μεγάλες πόλεις χρησιμοποιούν ότι έχει μείνει από την χωροφυλακή και την αστυνομία. Δημιουργούν τάγματα ασφαλείας για να πνίξουν το λαϊκό κίνημα και να εξοντώσουν τους αντάρτες. Η σημαντικότερη αιτία των κυβερνητικών αλλαγών ήταν η ανικανότητα των πρακτόρων του φασισμού να καταπνίξουν την αντίσταση του ελληνικού λαού (Τσολάκογλου, Λογοθετόπουλος, Ράλλης). Στην ουσία δεν υπάρχει ελληνική κυβέρνηση. Η Ελλάδα είναι ένα γερμανικό προτεκτοράτο, το οποίο ηγείται ο Στρόκοκ.
7. Ο κοινός στόχος του βασιλιά, των αντιδραστικών οργανώσεων και της κυβέρνησης του Ράλλη είναι να μην επιτρέψουν την λαϊκή κυριαρχία και να εγκαθιδρύσουν αντιλαϊκό καθεστώς. Οι Άγγλοι πράκτορες υποβοηθούν σε αυτές τις προσπάθειες.

Τον τελευταίο καιρό, το φθινόπωρο του 1943, οξύνθηκε σε μεγάλο βαθμό ο πόλεμος όλων αυτών των αντιδραστικών στοιχείων και των γερμανών κατά του ΕΑΜ και του ΚΚΕ. Στην ύπαιθρο διοργανώνονται κοινές επιχειρήσεις των Γερμανών, των ταγμάτων ασφαλείας του Ράλλη και του Ζέρβα. Στις μεγάλες πόλεις, κυρίως στην Αθήνα, στον Πειραιά και στη Θεσσαλονίκη παρατηρείται μια όξυνση της τρομοκρατίας, αποτέλεσμα της οποίας είναι οι ένοπλες συγκρούσεις μεταξύ των μελών του ΕΔΕΣ, των ταγμάτων ασφαλείας, της γκεστάπο και των μελών του ΕΑΜ.

Έτσι δημιουργείται ένα κοινό μέτωπο που συμπεριλαμβάνει από τα πιο δημοκρατικά στοιχεία μέχρι τους ανοιχτούς πράκτορες των γερμανών και των άγγλων, οι οποίοι φοβούνται την επιρροή του ΕΑΜ, το οποίο χαρακτηρίζουν ως ρωσόφιλο, και το μόνο που θέλουν είναι να διαλύσουν το επαναστατικό κίνημα στην Ελλάδα πριν την απελευθέρωση. (Είναι σκανδαλώδης η βοήθεια που παρέχει η Αγγλία στον Ζέρβα, παρέχοντας του οπλισμό, οι ραδιοφωνικές εκπομπές από το Κάιρο και το Λονδίνο, ακόμα και οι επαφές που έχουν άγγλοι στρατιωτικοί με τους γερμανούς γκεσταπίτες).

Σε αυτές τις συγκρούσεις τα παλιά πολιτικά κόμματα δεν έχουν φιλική στάση προς τον ΕΑΜ και το κομμουνιστικό κόμμα.

Το κομμουνιστικό κόμμα από την πρώτη μέρα της κατάληψης της χώρας σήκωσε το λάβαρο της ενότητας όλων των εθνικών δυνάμεων. Το σημαντικότερο σύνθημα με το οποίο το ΚΚΕ αποσκοπούσε στο να πετύχει την εθνική ενοποίηση ήταν: αγώνας κατά του ξένου κατακτητή με κάθε μέσο, απελευθέρωση της χώρας και επίλυση όλων των θεμάτων του πολέμου και του πολιτεύματος από τον ελληνικό λαό. Παρ' όλη την τεράστια ανάπτυξη του ΕΑΜ, σε αυτό συμμετέχουν προς το παρόν το κόμμα Ένωση Λαϊκής Δημοκρατίας, (ένα νέο μικρό κόμμα με ηγέτη τον Τσιριμώκο, πρώην βουλευτή), το Αγροτικό κόμμα που είναι τμήμα του παλιού Σοσιαλιστικού κόμματος, η Γενική Συνδιάσκεψη Εργασίας, οι εργαζόμενοι της οποίας ανήκουν στο Εθνικό Εργατικό Απελευθερωτικό Μέτωπο και άλλα ανεξάρτητα πολιτικά (δημόσια) πρόσωπα. Σοβαρές ζυμώσεις παρατηρούνται με το Φιλελεύθερο κόμμα, οι οποίες παρ' όλα αυτά δεν έχουν επιφέρει ούτε τη συνεργασία, ούτε την αποχώρηση από αυτό σοβαρών πολιτικών προσώπων.

Το κομμουνιστικό κόμμα δεν σταμάτησε ούτε στιγμή την προσπάθεια για την επίτευξη εθνικής ενότητας. Στα μέσα Αυγούστου μια αντιπροσωπεία του ΕΑΜ έφτασε στη Μέση Ανατολή, όπου και αποκατέστησε τις επαφές με την κυβέρνηση, το βασιλιά, το στρατό και την ελληνική κοινότητα της Μέσης Ανατολής. Οι εκπρόσωποι των παλιών κομμάτων που βρίσκονταν εκεί (Εξηντάρης), ο εκπρόσωπος της ΕΔΕΣ και της ΕΚΚΑ, η κυβέρνηση στο σύνολο της, όπως και ο ηγέτης του Εθνικού Ενωτικού Κόμματος Κανελλόπουλος, ο οποίος υπήρξε αντιπρόεδρος της κυβέρνησης Τσουδερού, παρά την πίεση από την πλευρά των Άγγλων, συμφώνησαν στη διεξαγωγή δημοψηφίσματος για την επιστροφή του βασιλιά. Η κυβέρνηση και ο εκπρόσωπος των κομμάτων απέρριψαν την πρόταση για δημιουργία εθνικής κυβέρνησης, αποτελούμενης από όλα τα κόμματα και τις οργανώσεις που αγωνίζονται κατά των δυνάμεων κατοχής. Η επαφή με τις μονάδες του ελληνικού στρατού στη Μέση Ανατολή ήταν ιδιαίτερα επιτυχής (17-20 χιλιάδες μέλη), καθώς τα μέλη υποστηρίζουν τον ΕΑΜ και το αντιφασιστικό του πνεύμα (7.000 μέλη). Αυτός ο στρατός έπαιξε καθοριστικό ρόλο στις κυβερνητικές αλλαγές τον Μάρτιο του 1943 (κυβέρνηση της εξορίας) και στην καλλιέργεια αντιφασιστικού, εθνικού πνεύματος, το οποίο εκφράστηκε στον αγώνα για εξοβελισμό από το στρατό και την κυβέρνηση ανθρώπων της 4^{ης} Αυγούστου, όπως και στην απαίτηση για αναμέτρηση στο μέτωπο του πολέμου, κάτι που αντιμετωπίστηκε εχθρικά από την κυβέρνηση του βασιλιά και από τους Άγγλους και ίσως οδηγήσει στην τελική διάλυση του στρατού (έχει ήδη διαλυθεί η 5^η ταξιαρχία).

Αποτελούμενη από 4 μέλη, η αντιπροσωπεία του ΕΑΜ εκδιώχθηκε τη στιγμή που προσπαθούσε να παρατείνει την παραμονή της εκεί με σκοπό να συναντηθεί με την αντιπροσωπεία της ΕΣΣΔ, η οποία τότε κατέφτασε στο Κάιρο.

III.

Το κομμουνιστικό κόμμα εδώ και καιρό υποστηρίζει τη Λαϊκή δημοκρατία στη μεταπολεμική περίοδο. Η διάλυση του παλιού κρατικού μηχανισμού, οι συνθήκες που

δημιουργήθηκαν με την σταδιακή ανάπτυξη του αντάρτικου κινήματος και η απελευθέρωση ολόκληρης της ορεινής Ελλάδας (παράλληλα με την ανάπτυξη της κομματικής δουλειάς), συνέβαλαν στην ανάπτυξη του θεσμού της αυτοοργάνωσης. Όλα τα χωριά, εκτός από τις μεγάλες πόλεις, στις οποίες κυριαρχούν οι Γερμανοί, διοικούνται από λαϊκές επιτροπές. Πλέον δημιουργούνται λαϊκές επιτροπές σε μεγαλύτερη κλίμακα. Τον τελευταίο καιρό το κομμουνιστικό κόμμα αντιμετώπισε το πρόβλημα της δημιουργίας μια Κεντρικής Επιτροπής Διοίκησης, η οποία θα εκτελεί κυβερνητικές λειτουργίες. Η άρνηση των παλιών κομμάτων για τη δημιουργία μιας ευρείας κυβέρνησης ήταν κάθετη. Η Ολομέλεια της Κεντρικής Επιτροπής που πραγματοποιήθηκε στα τέλη του Δεκεμβρη μάλλον έλυσε αυτό το θέμα.

IV

Με τα όπλα στα χέρια μάχονται κατά των κατακτητών 25.000 αντάρτες του ΕΑΜ, έχοντας οπλισμό ενός επίσημου στρατού. Το μειονέκτημα βρίσκεται στους διάφορους τύπους οπλισμού. Υπάρχει σχετικά μεγάλος αριθμός αυτόματων όπλων και πολυβόλων. Επίσης, ο στρατός έχει στην κατοχή του 50 ομαδικούς όλμους, 2 ορεινά τμήματα και μια κατά των πολεμικών οχημάτων. Το ΕΑΜ αποτελείται από 6 μεραρχίες και ένα ιππικό με 1000 σπαθιά (έλλειψη σε πυρομαχικά). Ο αριθμός των ενεργών αξιωματικών και των αξιωματικών σε εφεδρεία είναι αρκετός. Οι εφεδρείες του ΕΛΑΣ αποτελούνται από 40.000 άτομα, από τους οποίους το ¼ είναι καλά οπλισμένοι. Υπάρχουν πολλές ευκαιρίες για επιστράτευση στον ΕΛΑΣ, αλλά οι ευκαιρίες αυτές περιορίζονται από την έλλειψη οπλισμού. Η κοινωνική σύνθεση του ΕΛΑΣ στο μεγαλύτερο ποσοστό του είναι αγρότες. Η συντριπτική πλειοψηφία των αγωνιστών είναι μέλη του κόμματος.

V

Ανοιχτά βοηθούν τους κατακτητές:

1. Τα τάγματα ασφαλείας, τα οποία δημιούργησε η κυβέρνηση Ράλλη. Αριθμούν στα 3.500 άτομα. Οι ομάδες του Πούλιου στη Μακεδονία αποτελούνται από φαλιρισμένα στοιχεία και δεν έχουν στην κατοχή τους βαρύ οπλισμό.
2. Τα υπολείμματα της χωροφυλακής, ιδιαίτερα στις μεγάλες πόλεις: στη Θεσσαλονίκη – 1.500 άτομα, στην Αθήνα – 2.500 άτομα. Η αστυνομία στην Αθήνα – 2.500 άτομα. Μεταξύ της αστυνομίας υπάρχουν μεγάλες αποκλείσεις και γίνεται καλή δουλειά. Αλλά, σε γενικές γραμμές, αυτά τα σώματα υπηρετούν τους κατακτητές. Η πλειοψηφία των δύο αυτών σωμάτων είναι άοπλη.

Από τις οργανώσεις που έχουν αντάρτικες ομάδες:

1. Ο ΕΔΕΣ περιορίζεται στην Ήπειρο. Παλιότερα είχε 5.000 άτομα. Μετά τη σύγκρουση έμειναν 2.500 άτομα. Βαρύ πυροβολικό: 10 ομαδικοί όλμοι. Έχει πολλούς αξιωματικούς. Από τα αρχεία που βρήκαμε, ο μοναδικός στόχος της δημιουργίας του ΕΔΕΣ ήταν να πολεμήσει τον ΕΑΜ. Επίσης, από τα αρχεία

φαίνεται, ότι ο ΕΔΕΣ υπόκειται στην γκεστάπο, έχοντας ηγετικά στελέχη πράκτορες της γκεστάπο, όπως ο Βουλπιώτης, ο Υπουργός εσωτερικών Ταβουλάρης κ.α.

2. Η Πανελλήνια Απελευθερωτική Οργάνωση (ΠΑΟ), υπό την ηγεσία των μελών της 5^{ης} φάλαγγας των αντιδραστικών αξιωματικών που είναι όργανα της γκεστάπο. Από τη στιγμή της ίδρυσης της μάχεται τον ΕΑΜ-ΕΛΑΣ. Αποτελείται από 800 άτομα. Περιορίζεται στην Κεντρική Μακεδονία. Ο ΕΔΕΣ και η ΠΑΟ προσελκύουν πολλούς αξιωματικούς και αγρότες. Η αντίδραση στο σύνολο της υποστηρίζει αυτές τις οργανώσεις και ηθικά και υλικά.

VI

Ο ιδιαίτερος ρόλος που παίζει σήμερα η οργάνωση του Ψαρού, η ΕΚΚΑ εντοπίζεται στο ότι περικλείει στους κόλπους της πολλά αντιδραστικά στοιχεία: μοναρχικούς αξιωματικούς, πρώην μέλη του ΕΔΕΣ και άλλοι, οι οποίοι περιέχονται στις τάξεις της μετά το χτύπημα που δέχτηκε ο ΕΔΕΣ.

Η Κεντρική Επιτροπή της ΕΚΚΑ είναι πολύ ετερογενής πολιτικά (ο Ψαρός είναι δημοκράτης, ο Καρτάλης ήταν υπουργός της εποχή της δικτατορίας του Κονδύλη, πρώην μοναρχικός) ενώ επηρεάζεται και εξαρτάται από τους Άγγλους και η σημερινή αρνητική της στάση απέναντι στη βασιλεία δεν έχει σταθερότητα. Η δημοκρατικότητα που πρεσβεύει είναι πλαστή και ερμηνεύεται από το βαθύ μίσος που έχει ο ελληνικός λαός για τον βασιλιά και δεν μπορεί να ξεπεράσει την υποταγή της στον αγγλικό παράγοντα, κάτι που μπορεί να τη φέρει σε σύγκρουση με μας, καθώς οι Άγγλοι εμμένουν στην επιστροφή του βασιλιά. Οι προσπάθειες να τους προσελκύσουμε στον ΕΑΜ-ΕΛΑΣ ήταν άκαρπες. Οι 800 αντάρτες του Ψαρού περιορίζονται στην περιοχή της Άμφισσας. Δύο φορές διαλύθηκαν από τους κατακτητές.

Συνέχεια της πολιτικής έκθεσης

Ιανουάριος 1944

Το κείμενο αυτό γράφτηκε τον Ιανουάριο για τους Σέρβους ως απάντηση σε ερωτήματα που μου τέθηκαν. Δυστυχώς δεν έχω χρόνο να το ανανεώσω και να το εμπλουτίσω. Τον Ιανουάριο του 1944 έλαβε χώρα η 10^η ολομέλεια της ΚΕ του κομμουνιστικού κόμματος, στην οποία δεν πήρα μέρος, καθώς βρισκόμουν στα γιουγκοσλαβικά σύνορα, κατευθυνόμενος προς τον Τίτο. Δυστυχώς έφτασα πολύ αργά, προς το τέλος του Ιουνίου. Σας αποστέλλω την απόφαση της Ολομέλειας.

Τώρα σας στέλνω στα γρήγορα μερικές πληροφορίες.

α) Ο αριθμός των μελών του κόμματος έφτασε στο τέλος του 1943 πάνω από 150.000 μέλη. Παρά τα περιοριστικά μέτρα που λάβαμε, πιστεύω, ότι φτάσαμε τα 200.000 μέλη. Αυτός ο αριθμός είναι εντυπωσιακός για αυτούς που δεν γνωρίζουν την

κατάσταση στην Ελλάδα. Μετά την ξένη κατοχή η χώρα μας βίωσε και βιώνει μια τρομερή και βαθιά κρίση. Θα φέρω μόνο ένα παράδειγμα. Ολόκληρη η πολυάριθμη μεσαία αστική τάξη της Αθήνας και του Πειραιά προλεταριοποιήθηκε. Πούλησε ότι είχε και δεν είχε για να σωθεί από την πείνα. Η Αθήνα και ο Πειραιάς στο σύνολο τους ζουν μόνο με ένα πιάτο σούπας και 50 δράμια (150 γραμμάρια) ψωμί. Ένα ζευγάρι μπότες, οι οποίες πριν τον πόλεμο κόστιζαν 300 δραχμές τώρα κοστίζουν 5.000.000 δραχμές. Μια οκά ψωμί (1.200 γραμμάρια), η οποία κόστιζε πριν τον πόλεμο 10 δραχμές τώρα κοστίζει 80.000. Αυτές οι τιμές είναι των τελευταίων 7 μηνών. Η υποτίμηση έχει λάβει τερατώδεις διαστάσεις. Δεν κατέχω ακριβείς στοιχεία, αλλά τα χάρτινα νομίσματα μετριούνται πλέον σε τρισεκατομμύρια. Δεν πρέπει λοιπόν να μας εντυπωσιάζει, ότι υπό αυτές τις συνθήκες και βρισκόμενη στην ηγεσία του εθνικο-απελευθερωτικού αγώνα, το κομμουνιστικό μας κόμμα να έχει μια τόσο τεράστια επιρροή. Φυσικά η προετοιμασία των νέων μελλών έχει αδυναμίες. Αλλά αυτοί είναι άνθρωποι που δοκιμάστηκαν στη φωτιά της εθνικο-απελευθερωτικής μάχης. Το κόμμα επικεντρώνει τις δυνάμεις του στο να ανεβάσει το επίπεδο αυτών των μελών.

β) Ο θεσμός της αυτοδιοίκησης έχει γίνει πολύ διαδεδομένος σε όλη τη χώρα. Αυτό είναι ένα από τα μεγαλύτερα κατορθώματά μας. Οι εθνικές επιτροπές εκλέγονται ελεύθερα και δημοκρατικά. Ο Βούλγαρος σύντροφός μας Κοστόβ είχε μεγάλο δίκιο όταν έλεγε, ότι αυτό που έγινε στην Ελλάδα στο επίπεδο της αυτοδιοίκησης δεν έγινε σε καμία άλλη χώρα, ακόμα και στη Γιουγκοσλαβία. Εντυπωσιάστηκε με αυτό που είδε στην Ελλάδα και σε μια περιοχή κοντά στα σύνορα όπου η κομματική μας δουλειά είναι πολύ αδύναμη.

Σύντομα αναφέρω εδώ, ότι με τον Βούλγαρο σύντροφο Κοστόβ είχα μια πολύ ενδιαφέρουσες συζητήσεις σε σχέση με την πολιτική μας γραμμή. Μετά τις οποίες αυτός συνέταξε μια πολύ λεπτομερή αναφορά.

γ) Σήμερα ο στρατός μας αριθμεί στα 90.000 άτομα. Στις τάξεις του ο ΕΛΑΣ έχει 40.000 άτομα, τα οποία είναι οργανωμένα σε 6 μεραρχίες, και 50.000 άτομα έχει ο εφεδρικός στρατός, ο οποίος υπάγεται στον ΕΛΑΣ. Η σύσταση του στρατού μας είναι πολύ καλή. Το κομματικό υπόστρωμα είναι πολύ μεγάλο. Πιθανώς οι μισοί αντάρτες να είναι μέλη του κομμουνιστικού κόμματος ή της ΕΠΟΝ. Δεν κατέχω ακριβείς αριθμούς. Αυτός ο στρατός βρίσκεται εξ ολοκλήρου κάτω από την επιρροή του κόμματος και ο μεγάλος αριθμός των αξιωματικών του παλιού στρατού δεν επιφέρει απολύτως κανέναν κίνδυνο. Και δεν μιλάω για τους αξιωματικούς των τάξεων μας, οι οποίοι είναι μέλη του κόμματος, όπως ο Σαράφης και άλλοι. Η αποδοτικότητα της στις μάχες είναι πολύ υψηλή.

Μπορεί η τακτική που ακολουθήσαμε στην διεξαγωγή των επιχειρήσεων να ήταν λανθασμένη (δεν διεξήγαμε συνδυαστικές επιθέσεις όλων των δυνάμεων μας σε όλη την Ελλάδα). Παρ' όλα αυτά ο στρατός μας είναι πολύ μαχητικός και δοκιμασμένος σε σκληρότατες αναμετρήσεις. Στο εξωτερικό, ξεκινώντας από την Γιουγκοσλαβία, έχουν μια πολύ λανθασμένη εικόνα για το στρατό μας. Μη έχοντας σύνδεση με το εξωτερικό, δεν μπορούμε να αμυνθούμε και να δια φωτίσουμε τη διεθνή κοινότητα, ενώ οι εχθροί

του εθνικο-απελευθερωτικού κινήματος βρήκαν την κατάλληλη ευκαιρία, για να δώσουν τα πιο χυδαία και σκανδαλώδη στοιχεία για μας. Είναι άσχημο, ότι αυτές οι δολοπλοκίες, οι οποίες γίνονται συστηματικά εδώ και πολύ καιρό, έχουν απήχηση στους κύκλους μας στο εξωτερικό.

Η σύσταση του στρατού μας είναι στην πλειοψηφία της αγροτική, με ένα σημαντικό ποσοστό εργατών. Ο στρατός μας μπορεί να μεγαλώσει μέχρι και 200.000 χιλιάδες άτομα, ίσως και περισσότερο. Αλλά δεν μας φτάνει ο οπλισμός. Ο αριθμός των 100.000 που έχουμε προς στιγμήν δεν είναι ασήμαντος, εάν λάβουμε υπόψη μας, ότι η Κεντρική Ελλάδα, όπου και κυρίως αναπτύχθηκε το κίνημα αποτελεί το ¼ της Γιουγκοσλαβίας.

δ) Το έντυπο υλικό που σας στέλνω είναι απόλυτα ανεπαρκές. Είχα πολύ καλό υλικό, αλλά, καθώς περίμενα να βρεθώ με τους Βούλγαρους συντρόφους στο Καρατζόβε (τον Κοστόβ και δύο ασυρματιστές) και η είδηση σχετικά με το ταξίδι μου στον Τίτο εξελήφθη με πολύ δυσαρέσκεια, παρέδωσα αυτό το υλικό στους Γιουγκοσλάβους για να το μεταδώσουν στον Τίτο. Στην τελική έφτασα νωρίτερα με ασήμαντο υλικό μαζί μου.

Ο τύπος στην Ελλάδα αναπτύσσεται, όχι μέρα με τη μέρα, αλλά ώρα με την ώρα. Στην Ελλάδα κυκλοφορούν καθημερινώς πάνω από 200 καλές εφημερίδες, πολλά περιοδικά, όπως η «Κομμουνιστική επισκόπηση», πολλά ενημερωτικά φυλλάδια σε πρωτοφανή για την Ελλάδα τιράζ. Το ενημερωτικό φυλλάδιο «Το πρόγραμμα της Λαϊκής Δημοκρατίας» κυκλοφόρησε σε 80.000 αντίτυπα (ογδόντα χιλιάδες!). Συνήθως ο αριθμός των αντίτυπων των προκηρύξεων στην Αθήνα, που αφορούν σημαντικά γεγονότα, συνίσταται στα 2.000.000 (δύο εκατομμύρια!).

Και τώρα λίγες πληροφορίες για την ιστορία της ανασυγκρότησης του κόμματος.

Μέσα σε τρία χρόνια, από το 1936 ως το 1939, η δικτατορία του Μεταξά κατάφερε να διαλύσει το κόμμα μας. Συνελήφθησαν όλα τα μέλη της ΚΕ και πάνω απ' όλα ο ηγέτης μας, ο συντρ. Ζαχαριάδης. Πάνω από 3.000 μέλη και στελέχη του κόμματος βρίσκονται στη φυλακή, σε στρατόπεδα συγκέντρωσης και στην εξορία. Ευτυχώς, μας έσωσε και μας ενδυνάμωσε πολιτικά το ιδιοφύες γράμμα του συντρ. Νίκου (Ζαχαριάδη), στο οποίο ο πόλεμος χαρακτηρίστηκε ως εθνικο-απελευθερωτικός. Οι δύο κατασκοπευτικές οργανώσεις που υπήρχαν τότε, η μια, η παλιά δήθεν Κεντρική Επιτροπή και η άλλη, η προσωρινή ηγεσία του προδότη Μιχαηλίδη, υποστήριζαν δύο εκ διαμέτρου αντίθετες ιδέες. Η Κεντρική Επιτροπή (η δήθεν Κεντρική Επιτροπή) υποστήριζε, ότι ο πόλεμος είναι ιμπεριαλιστικός. Η προσωρινή ηγεσία υποστήριζε, ότι ο πόλεμος ήταν εθνικο-απελευθερωτικός. Και οι δύο οργανώσεις θεωρούσαν, ότι εκπροσωπούν τον κομμουνισμό στην Ελλάδα χωρίς να έχουν οργανωτική δύναμη και επιρροή στο λαό. Ο βασιλιάς και η κυβέρνηση παραδίνουν, τη στιγμή της κατάρρευσης τους, όλους τους έγκλειστους κομμουνιστές. Εκμεταλλευόμενοι τη σύγχυση των πρώτων ημερών της γερμανικής κατοχής, δραπετεύουν από την Φολέγανδρο γύρω στα 100 μέλη του κόμματος, οι περισσότεροι εκ των οποίων είναι απλά στελέχη. Από την Κίμωλο δραπετεύουν γύρω στους 20, εκ των οποίων οι 3 είναι μέλη της ΚΕ. Από την Ακροναυπλία απελευθερώνονται 26 Σλαβομακεδόνες. Γνωρίζοντας τη σλαβομακεδόνικη

γλώσσα μπόρεσα να απελευθερωθώ κι εγώ ο ίδιος (μας απελευθέρωσε η Βουλγαρική πρεσβεία).

Η πρώτη Κεντρική Επιτροπή των εξόριστων, όπως λεγόταν, αποτελούνταν από τους εξής συντρόφους: 1. Ανδρέας Τσίπας, Σλαβομακεδόνας, γραμματέας, 2. Παντελής, καπνεργάτης από την Κλεισούρα της Καστοριάς, 3. Αλεξάνδρα Ρούσσου, 4. Πέτρος Ρούσσος. Όλοι οι προαναφερθέντες σύντροφοι ήταν παλιά μέλη της ΚΕ ή υποψήφια μέλη της ΚΕ. Και ο πέμπτος Ανδρέας Τζήμας (δηλαδή εγώ). Αργότερα δραπέτευσαν από την Γαύδο ο Λεωνίδας Στρίγγος, ο οποίος έγινε μέλος της ΚΕ και ο Βλαντάς, ο οποίος ηγήθηκε της κομμουνιστικής νεολαίας.

Στα τέλη του 1941 ή και λίγο αργότερα δραπέτευσε και συντρ. Γεώργιος Σάντος τη στιγμή που τον μετέφεραν από τη φυλακή της Κέρκυρας στην Αθήνα. Ο συντρ. Σάντος ανέλαβε τη γραμματεία του κόμματος. Την άνοιξη του 1942 δραπέτευσε ο συντρ. Νίκος Πλουμπίδης. Στο τέλος του καλοκαιριού ή το φθινόπωρο ο συντρ. Ιωάννης Ιωαννίδης, ένα παλιό μέλος της ΚΕ, ο συντρ. Κώστας Θεός, στέλεχος του κόμματος και μια δεκαριά ακόμα καλών συντρόφων. Τον Απρίλιο του 1943 δραπέτευσαν από τη Σωτηρία 56 σύντροφοι, οι οποίοι μεταφέρθηκαν εκεί από την Ακροναυπλία. Όλοι αυτοί είναι πολύ καλά στελέχη. Τον Οκτώβριο 1943 δραπέτευσαν από την Κέρκυρα 190 στελέχη πρώτου βαθμού. Όλοι τους μεταφέρθηκαν εκεί από την Ακροναυπλία. Αυτή ήταν η σπουδαιότερη ενδυνάμωση που είχαμε, καθώς επάνδρωσε πολλά κενά. Πλέον το κόμμα μας έχει ενδυναμωθεί σε αρκετά καλό βαθμό. Στην Ακροναυπλία βρισκόταν ο πυρήνας του κόμματος, πάνω από 500 στελέχη.

Εκατοντάδες αριθμούν οι ήρωες μας, τα στελέχη μας και τα δραστήρια μέλη, οι οποίοι σκοτώθηκαν από τα φασιστικά κτήνη.

Χιλιάδες αριθμούν τα νέα στελέχη, τα οποία σφυρηλατήθηκαν στη φωτιά του εθνικο-απελευθερωτικού αγώνα.

Σήμερα:

Στη γραμματεία του πολιτικού γραφείου της ΚΕ συμπεριλαμβάνονται: Σάντος, Ιωαννίδης, Ιωάννης Ταλαγάνης (ή Ζευγός), ο τελευταίος δραπέτευσε τον Απρίλιο του 1943. Για δύο χρόνια μέλος του πολιτικού γραφείου ήταν ο σύντρ. Γληνός, ο οποίος δυστυχώς πέθανε μετά από μια επέμβαση. Αυτή η απώλεια ήταν ανεπανόρθωτη για το κόμμα.

Τα υπόλοιπα μέλη του πολιτικού γραφείου είναι οι σύντροφοι Νίκος Πλουμπίδης, Λεωνίδας Στρίγγος, Αλεξάνδρα Ρούσσου, Παντελής.

Τα μέλη της ΚΕ είναι οι Πέτρος Ρούσσος, Ανδρέας Τζήμας, Στέργιος – ένας καπνεργάτης. Αυτοί οι τρεις είναι υποψήφια μέλη του πολιτικού γραφείου.

Επίσης, μέλη της ΚΕ είναι οι σύντροφοι Κώστας Γυφτοδήμος, Μάρκος Βαφειάδης, Αθανάσιος Χατζής, Κώστας Χατζημάλλης, η γυναίκα του Ταλαγάνη Κατερίνα, Βασίλειος Μπαρτζιώκας και άλλοι, τα επίθετα των οποίων δεν θυμάμαι. Πιθανώς, στη

10^η Ολομέλεια, στην οποία δεν παραβρέθηκα, να συνέβησαν ορισμένες αλλαγές. Έχω την εντύπωση, ότι ο Κώστας Θεός εκλέχθηκε πάλι μέλος της ΚΕ.

Βασικό ρόλο σε όλα τα κομματικά θέματα έχουν (σύμφωνα με τη γνώμη μου) οι συντρ. Ιωαννίδης και Ιωάννης Ταλαγάνης.

Τώρα καταλαβαίνω, ότι κάναμε πολλά λάθη και δεξιού και αριστερού πολιτικού χαρακτήρα. Η αιτία ήταν η απουσία σύνδεσης με το εξωτερικό από το 1936. Δεν λαμβάναμε καμία απολύτως βοήθεια. Δεύτερον, ο δύσκολος δρόμος της ανασυγκρότησης του κόμματος και η απομόνωση μας από τη ζωή του ελληνικού λαού κατά τη διάρκεια πολλών ετών. Πιστεύω, ότι αυτό το λάθος μπορούμε να το διορθώσουμε γρήγορα και εύκολα, καθώς ο ελληνικός λαός είναι μαζί μας και έχουμε κερδίσει αποφασιστικά την πλειοψηφία της εργατικής τάξης.

Κάναμε απεγνωσμένες προσπάθειες να αποκαταστήσουμε την επαφή μας με εσάς, αλλά λόγω της κακής πληροφόρησης, όλες μας οι προσπάθειες κατευθύνθηκαν προς τη Βουλγαρία και για αυτό δεν απέφεραν καρπούς. Εδώ και ένα χρόνο έχουμε επαφή με τους Γιουγκοσλάβους. Η επαφή μας γίνεται όλο και καλύτερη, αλλά δεν καταφέραμε κάτι παραπάνω προς το παρόν.

Και τώρα ορισμένες πληροφορίες για εμένα προσωπικά, γιατί ίσως δε με γνωρίζεται.

Το 1927, όντας φοιτητής, έγινα μέλος της κομμουνιστικής νεολαίας. Το 1929, αφού με διώξαν από το πανεπιστήμιο, έγινα μέλος του κόμματος και επαγγελματίας επαναστάτης. Το 1931 καταδικάστηκα σε 5,5 χρόνια φυλάκισης και εξορίας.

Εξέτισα 1,5 χρόνο στη φυλακή Γεντί Κουλέ στη Θεσσαλονίκη και 1 χρόνο στο νησί Γαύδος. Το 1934 επέστρεψα στην Αθήνα. Αρχικά ήμουν στη διοίκηση των περιφερειακών επιτροπών, ενώ αργότερα έγινα μέλος της επιτροπής της πόλης των Αθηνών, ενώ ακόμα πιο μετά έγινα γραμματέας της επιτροπής αυτής. Το 1936 εκλέχθηκα βουλευτής του Παλλαϊκού Μετώπου. Μετά τη δικτατορία του Μεταξά ήμουν στη διοίκηση των οργανώσεων της Θράκης (Ξάνθη-Αλεξανδρούπολη). Την άνοιξη του 1939 με κάλεσαν στην Αθήνα, όπου και με συνέλαβαν 10 μέρες μετά την άφιξη μου (Ιούνιος 1939). Εξέτισα 2 χρόνια στην φυλακή της Ακροναυπλίας. Σε αυτό το διάστημα έμαθα τη ρωσική γλώσσα. Την 1^η Ιουλίου του 1941 δραπέτευσα από την Ακροναυπλία μαζί με άλλους 25 δυτικο-μακεδόνες συντρόφους. Εκμεταλλεύτηκα το γεγονός ότι γνωρίζω τη γλώσσα των Σλαβομακεδόνων (όπως επισήμανα παραπάνω μας απελευθέρωσε η πρεσβεία της Βουλγαρίας). Από τότε είμαι μέλος της ΚΕ. Από το 1941 και μέχρι τον Ιούλιο του 1942 ήμουν επίσης γραμματέας της οργάνωσης των Αθηνών. Η οργάνωση των Αθηνών ήταν η πρώτη οργάνωση της χώρας και ίσως η μοναδική. Τον Ιούλιο, μετά από αίτηση μου, καθώς ανησυχούσα για την εξέλιξη του αντάρτικου κινήματος και για τις οργανώσεις του εξωτερικού, ανέλαβα την ευθύνη να παρακολουθώ το αντάρτικο κίνημα και όλες τις οργανώσεις της Στερεάς Ελλάδας.

Πρέπει να τονίσω, ότι η οργάνωση των Αθηνών έπαιξε πρωταρχικό ρόλο και, ήδη από τα τέλη του 1941, έστειλε τους πρώτους αντάρτες στο βουνό. Εκτός των άλλων,

ανέλαβα και άλλες ευθύνες της ΚΕ, κυρίως τεχνικού χαρακτήρα. Τον Μάρτιο του 1943 ανεβαίνω για πρώτη φορά στα βουνά. Επιστρέφοντας, συντάσσω μια λεπτομερές έκθεση για το αντάρτικο κίνημα. Ανεβαίνω και πάλι στα βουνά, από τον Μάιο, από τότε που ιδρύθηκε η Ανώτατη Διοίκηση και ως τον Οκτώβριο, ήμουν πολιτικό μέλος της Ανώτατης Διοίκησης. Με αντικατέστησε ο Σάντος. Στις 10 Αυγούστου έφυγα για το Κάιρο ως μέλος της τετραμελούς αντιπροσωπείας. Στις 18 Σεπτεμβρίου επέστρεψα πίσω. Στις 10 Δεκεμβρίου έφυγα από την Ανώτατη Διοίκηση για τον Τίτο. Στις 25 Δεκεμβρίου βρέθηκα στα σύνορα με τον Τέμπο, μέλος της ΚΕ του γιουγκοσλαβικού κομμουνιστικού κόμματος. Η πρώτη απόπειρα να φτάσω στον Τίτο απέτυχε, επέστρεψα στην Ανώτατη Διοίκηση τον Μάρτιο και πέρασα εκεί μερικούς μήνες. Βρέθηκα με τον Σάντο και τον Ιωαννίδη. Έφυγα εσπευσμένα για να βρεθώ με τους Βούλγαρους συντρόφους, οι οποίοι ερχόντουσαν από το Μαυροβούνιο. Βρεθήκαμε. Για αυτή τη συνάντηση έκανα μια λεπτομερές αναφορά στο πολιτικό γραφείο. Στις 20 Απριλίου έφυγα μαζί τους. Ύστερα από μια ολόκληρη οδύσσεια, έχοντας βρεθεί και μια φορά σε πολεμική σύγκρουση, φτάσαμε στην Πιρότα, όπου όπως σας είπα και παραπάνω, χωριστήκαμε.

Στον Τίτο έφτασα μαζί με τον Τέμπο στις 20 Ιουνίου.

Κατάγομαι από οικογένεια μεσαιάς αστικής τάξης. Ο πατέρας μου ήταν δικηγόρος. Το 1926-1928 ήταν βουλευτής με το κόμμα των Ελευθεροφρόνων του Μεταξά. Πέθανε δικός μας. Αυτή τη στιγμή η μητέρα μου που είναι 65 ετών, τα τρία μου αδέρφια και η γυναίκα μου βρίσκονται στο βουνό. Όλοι τους είναι μέλη του κόμματος. Εγώ είμαι 35 χρονών. Ξέρω καλά ρωσικά και γαλλικά, ενώ τελειοποιώ τη γνώση της Σερβικής γλώσσας. Γεννήθηκα στην Καστοριά.

Η γραμματεία του πολιτικού γραφείου από τον Μάρτιο του 1944 βρίσκεται στα βουνά κοντά στο Καρπενήσι.

Η εντύπωση που έχουν οι Γιουγκοσλάβοι για την Ελλάδα και οι πληροφορίες που μεταδίδουν δεν είναι καθόλου αντικειμενικές. Η στάση τους απέναντι σε μας δεν είναι και η καλύτερη. Η δράση τους (Τέμπο) οδήγησε στους κόλπους της ΚΕ της Αλβανίας να εγερθεί το ζήτημα ύπαρξης πρακτόρων του εχθρού μέσα στο κόμμα. Μη καταλαβαίνοντας τη θέση μας στο Μακεδονικό ζήτημα, μας προκαλούν πολλά προβλήματα στα σύνορα. Πολλά στελέχη τους που βρίσκονται στα σύνορα διαδίδουν, ότι ο στρατός μας είναι φασιστικός και ότι στην ΚΕ του ΚΚΕ δραστηριοποιείται η υπηρεσία πληροφοριών της Αγγλίας. Εμπόδισαν τους Μακεδόνες να πάρουν μέρος στις εκλογές της Πολιτικής Επιτροπής Εθνικής Απελευθέρωσης κ.α. Και όλα αυτά, ανεξάρτητα από την θερμή υποδοχή και τη στήριξη, την οποία βρίσκουν σε μας. Μεταξύ των Σλαβομακεδόνων έχουμε ξεχωριστή οργάνωση την ΝΟΦ και ξεχωριστές αντάρτικες ομάδες.

Απευθυνόμαστε σε σας, ζητώντας την επέμβαση σας για σταματήσει αυτό το κακό. Οι Γιουγκοσλάβοι απαιτούν για χάρη 120.000 Μακεδόνων να χάσουμε ολόκληρο τον ελληνικό λαό, η ευαισθησία του οποίου για το εθνικό ζήτημα τον τελευταίο καιρό μεγάλωσε, φυσικά, σε ακραίο βαθμό. Αυτή την ευαισθησία θέλουν να εκμεταλλευτούν

όλες οι αντιδραστικές εξόριστες ελληνικές κυβερνήσεις με σκοπό να αναζωπυρώσουν για άλλη μια φορά ανάμεσα στο λαό τη Μεγάλη Ιδέα και τον εθνικισμό. Σας καλώ να επέμβετε.

(Δεν έχω χρόνο να ρίξω ούτε μια ματιά για να ελέγξω μήπως έκανα κάποιο λάθος).

Τα θέματα ζωτικής σημασίας, τα οποία πρέπει να λύσουμε είναι: 1) σύνδεση με σας, 2) έλευση στην Ελλάδα της Σοβιετικής Πολεμικής επιτροπής, 3) λήψη βοήθειας με όπλισμό και πυρομαχικά. Και εμείς θα κάνουμε θαύματα.

Με την κρυφή ελπίδα, ότι κάποιος από τους Έλληνες συντρόφους που βρίσκονται εκεί θα μπορέσει να μου γράψει έστω και δύο λέξεις.

Σας στέλνω τον πιο θερμό, αδελφικό χαιρετισμό μου.

Βιάζομαι πάρα πολύ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΖΗΜΑΣ

29 Ιουνίου 1944

FOND 495 OPIS 74 DELO 176

№39

Στην Γιουγκοσλαβική Επιτροπή Εθνικής Απελευθέρωσης.

Ελλάδα, 12 Μαρτίου.

Κύριε Πρόεδρε,

Έχουμε την τιμή να σας γνωστοποιήσουμε, ότι, υπακούοντας στις απαιτήσεις της έκτακτης ανάγκης που δημιουργεί ο αγώνας για την απελευθέρωση της χώρας και η ισχυρή βούληση του ελληνικού λαού να έχει στη χώρα μια Κεντρική Πολιτική Επιτροπή για την διεξαγωγή του εθνικού αγώνα και την διοίκηση των απελευθερωμένων περιοχών, δημιουργήσαμε στις 10 Μαρτίου στην περιοχή της ελεύθερης Ελλάδας την Πολιτική Επιτροπή Εθνικής Απελευθέρωσης.

Η Επιτροπή, θεωρώντας ότι η απουσία εθνικής ενότητας αποδυναμώνει αισθητά τον εθνικό αγώνα και τον αγώνα των συμμάχων μας, υποβοηθά στα ύπουλα σχέδια του εχθρού, ενώ αντιθέτως, η ενότητα θα μεγιστοποιούσε την αποτελεσματικότητα του αγώνα μας και θα βοηθούσε τη χώρα να επιστρέψει σε μια φυσιολογική πολιτική ζωή, αποφεύγοντας τους κινδύνους των εσωτερικών διαφωνιών, θέτει ως πρωταρχικό της στόχο την χρήση κάθε μέσου για τη δημιουργία μιας κυβέρνησης εθνικής ενότητας.

№ 80, 81, 82

Στον στρατάρχη Τίτο.

Αναπτύσσοντας τις προηγούμενες διαπιστώσεις, θα πρέπει να σημειωθεί, ότι προσπαθεί να αποδυναμώσει τον ΕΛΑΣ αριθμητικά και να εξαπλώσει τη δράση των ομάδων του Ζέρβα και του Ψαρού στις περιοχές που έχουν καταληφθεί από τον ΕΛΑΣ. Το τελευταίο τηλεγράφημα μας ανακοινώνει μια απόφαση στο πνεύμα, ότι ένας

μικρός και καλά επανδρωμένος στρατός είναι προτιμότερος από έναν μαζικό και κακώς επανδρωμένο στρατό. Εννοείται, ότι απορρίψαμε αυτή την αρχή, καθώς ο ΕΛΑΣ είναι ένας καλά οργανωμένος στρατός, ο οποίος κυριαρχεί στις ευρύτερες απελευθερωμένες περιοχές. Η κακή επάνδρωση του είναι αποτέλεσμα της πλήρους απουσίας εφοδιασμού από την πλευρά των Άγγλων. Η μόνη πηγή εφοδιασμού είναι τα κατασχεθέντα όπλα του εχθρού. Επίσης τις τελευταίες μέρες απαιτεί από τον ΕΛΑΣ να εγκαταλείψει ορισμένες περιοχές και να τις παραδώσει στον Ζέρβα. Αυτή η απαίτηση φτάνει ως την αποδοχή αξιωματικών, αναγνωρισμένων οργάνων του Ράλλη και των προδοτικών ταγμάτων ασφαλείας, τα οποία δρουν σε μερικές περιοχές στις οποίες επιτεθήκαμε. όχι μόνο μας εμπόδισε να διασπάσουμε την ομάδα του Ψαρού, η οποία επιτέθηκε τις τελευταίες μέρες στον ΕΛΑΣ, αλλά την εφοδίασε και με όπλα, κάτι που έκανε πρόσφατα και με άλλες αντιδραστικές ομάδες. Ζητούμε να ανακοινώσετε αυτά τα γεγονότα εκεί που πρέπει.

Πορφυρογένης, Κεντρική Επιτροπή.

№83

Στον στρατάρχη Τίτο.

Η Μέση Ανατολή, εκ προσώπου όλων των συμμάχων, απαιτεί ανένδοτα τη διάλυση των 2/3 των δυνάμεων μας, αφήνοντας στους Γερμανούς και στους κβίνσλινγκ του Ράλλη μεγάλες απελευθερωμένες περιοχές με επιχείρημα, ότι αυτό υπαγορεύει η στρατηγική των συμμάχων της Ελλάδας. Αυτή η πρόταση είναι μια ολέθρια αρχή και δηλώνουμε ότι δεν μπορούμε να την πραγματοποιήσουμε. Επαναλαμβάνουμε το αίτημα μας για πραγματοποίηση του υποσχόμενου, και όχι υλοποιημένου εφοδιασμού, για να μπορέσουμε να ολοκληρώσουμε την αποστολή που έχουν αναλάβει οι δυνάμεις μας.

Γενικό Επιτελείο του ΕΛΑΣ

16 Απριλίου

№ 84, 85

Στον εκπρόσωπο της Γιουγκοσλαβικής Εθνικής Επιτροπής Απελευθέρωσης

Στον στρατάρχη Τίτο.

Η ανασυγκρότηση της ελληνικής πολιτικής επιτροπής εθνικής απελευθέρωσης σε μια ευρύτερη κλίμακα, συμπεριλαμβάνοντας στους κόλπους της καθηγητές πανεπιστημίου και δημόσια πρόσωπα, τα οποία ανήκουν σε διάφορες πολιτικές παρατάξεις, έχει ως στόχο την επίτευξη μιας γενικής εθνικής ενοποίησης, όπως και την ενδυνάμωση και την ενοποίηση του εθνικού αγώνα. Ακόμα ελπίζουμε να έχουμε την ευκαιρία να συντονίσουμε την κοινή μας προσπάθεια εναντίον του εχθρού και απευθύνουμε εγκάρδιο χαιρετισμό στον αδελφό γιουγκοσλαβικό λαό, ο οποίος αγωνίζεται ηρωικά για τα ίδια ιδανικά με τον ελληνικό. Χαιρετούμε επίσης τον διαπρεπή ηγέτη του. Αδελφοί στα όπλα και η φιλία μεταξύ των δύο λαών είναι μια ευτυχής παράδοση.

